

ISRAËLS HERSTEL EN TOEKOMST

DOOR G. J. P.

1947

UITGAVE VAN: UIT DE SCHRIFTEN

Administratie-adres: Schipbeekstraat 17 Amsterdam (Z) Gironummer 189340

Heruitgegeven door:

UIT DE SCHRIFTEN

2004

Dit oorspronkelijk in 1943 geschreven werk is door ons « vertaald » naar de nieuwe spelling doch verder in zijn oorspronkelijk staat gelaten. Wij hebben getracht een exacte kopie van het origineel te leveren, dit houdt in:

- Alinea's zijn zoals het origineel.
- De indeling is zoals het origineel.
- Lettertype (Times New Roman) is zoals het origineel.
- Pagina nummering is gewijzigd door het grotere papier formaat (A4) het boekje heeft pagina's de helft kleiner.

Ander werken van het vroegere *UIT DE SCHRIFTEN* zijn in voorbereiding door ons om als PDF te kunnen worden verspreid. Bezoek onze [website](#)

ISRAËLS HERSTEL EN TOEKOMST

VOORWOORD

Meer dan twintig jaar geleden, in 1921, publiceerde schrijver dezes een brochure onder de titel van « **Israëls Herstel en Toekomst** ». Deze brochure, speciaal voor gereformeerden geschreven, was in de vorm een bestrijding van een der Geloofsartikelen (Art. 25, Van het afdoen der ceremonieële wet), in wezen een uiteenzetting van het herstel en de hoopvolle toekomst van het wondervolk Israël. De schrijver heeft toen niet kunnen denken, dat hij later tot publicatie van verdere geschriften zou komen. Het is door Gods bestel, dat dit geschied is. Daarvan is hij overtuigd. In een paar bredere werken, n.l. « **Uit Israëls Profetie** » en « **De Tijden der Eeuwen** » heeft hij andermaal Israëls toekomst volgens de Schrift mogen uiteenzetten of mogen belichten. Hij meende echter een poging te moeten doen een kleine brochure hierover te schrijven, ter inleiding voor het andere eerstgenoemde. Hoewel er meer dan een werkje in deze verschenen is, meende hij toch wel aan te doen andermaal deze zaak naar voren te brengen, te meer waar Israëls zaak door de tweede grote wereldoorlog in een stadium gekomen is als nimmer te voren.

Nu beoogt deze brochure niet een woord mee te spreken ter oplossing van het vraagstuk, dat de wereldpolitiek in dezen zal zoeken op te lossen. Ze wil de zaak niet van buitenaf, maar van binnenuit behandelen, ze niet vanuit de politieke, internationale, economische en andere zijden benaderen, maar vanuit het standpunt der Schrift. Want voor vele gelovigen is Israël òf een afgedane zaak òf een onoplosbaar probleem. Moge de achterstaande uiteenzetting tot een andere zienswijze brengen.

Juni 1943.

DE SCHRIJVER

INLEIDING.

Het Joodse vraagstuk is een wereldvraagstuk geworden. Door de ontzettende verdrukking en afslachting van onze dagen door mannen, die als dragers van een nieuwe kultuur, de Europese Joden hebben willen uitmoorden waarin zij niet geslaagd zijn, noch konden slagen, is de vraag: En wat met de Jood?, nog dringender geworden dan ooit te voren. Velen zoeken een oplossing voor dit vraagstuk en houden zich zodoende bezig met Israëls toekomst.

Voor vele gelovigen is dit een uitgemaakte zaak. Israël heeft volgens hen geen toekomst meer. Geen officiële kerkleer rept er ook maar in het minst van en veelal bijzonder in Gereformeerde kringen, heerst de mening: Israël heeft in Gods raadsplan afgedaan. Het heeft zijn taak vervuld door het voortbrengen van de Messias. Van een nationaal herstel is echter geen sprake. De mening is niet nieuw, ze is van de vaders overgeërfde leer. Voor onze Calvinistische vaders trad het vraagstuk naar voren in de dwaalgeest en verwerpelijke praktijk der Wederdopers. Zij maakten er dus wel kennis mee, maar ze verwierpen en dat weer op het voetspoor van de oude Kerkvaders, alle herstel. Van een Israël van onze dagen, dat Palestina voor zich opvordert, wisten ze niets. Hierover konden de zestiende en zeventiende eeuw niets zeggen en de Formulieren en Geloofsbelijdenissen dier dagen zwijgen er over. De Nederlandse geloofsbelijdenis ziet alleen alle ceremoniële wet afgeschaft (Art. 25).

Waar Israëls zaak echter meer naar voren is gekomen en men hierover meer is gaan denken, heeft men de kerkelijke leiders gevraagd of de Schrift hierover toch iets te zeggen heeft. Bizonder in Gereformeerde kringen is dan het antwoord, dat het niet buitengesloten is, dat Israël nog een tehuis in Palestina krijgt en een natie wordt, een volk als de andere volken met een eigen regeering. Maar, verzekert men, dit ligt geheel buiten Gods raadsplan. Voor de heilsgeschiedenis heeft het afgedaan. Zeker, er zullen nog Joden bekeerd worden. Maar niet het Joodse volk als volk.

Waarom Israël dan tot op heden voorbestaat, waarom het na lange bange eeuwen, waarin het overal op de aardbodem verstrooid was en als « de wandelende Jood » zijn bestaan onder alle volken voorsleepte, nog niet is ondergegaan, daarop kan men geen antwoord geven. Hoogstens kan men zeggen: Om Gods vloek te demonstreren.

In het achterstaande willen we de Schrift in dezen raadplegen en zien of zij ons wat te leren heeft. Heeft Israël werkelijk in Gods raadsplan afgedaan? Dat het met de Volken is gelijk gesteld, beter, dat het minder dan de Volken is, dat zien we voor onze ogen. Maar is het soms toch nog anders dan de Volken, niet in zichzelf maar krachtens Gods woord? Geldt soms Lev. 26: 44 ook thans nog voor hen als het zegt: « En hierboven is dit ook: als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal Ik hen niet verwerpen noch van hen walgen **om een einde van hen te maken, vernietigende Mijn verbond** met hen, want Ik ben de Heere hun God ». Dit en nog meer willen we bezien.

I. OVER DE UITLEGGING DER PROFETIE.

Tweeërlei mening. Inzake Israëls herstel en toekomst heerst er in wezen slechts tweeërlei mening: Israël wordt al of niet hersteld. Het heeft al of niet afgedaan. Gods doel is al of niet met dit volk bereikt.

Zij, die menen, dat Israël geen nationale en hogere toekomst meer heeft, leggen t.o.v. de profetieën aangaande dit volk een andere maatstaf aan dan zij die dit wel geloven. Zij zeggen: De profetieën over Israëls herstel zijn al vervuld bij de wederkeer uit Babel. Wat er verder van de toekomst en dat herstel in de Schrift schijnt te staan, moet men niet letterlijk maar geestelijk opvatten; d.w.z.: het betreft niet Israël als volk maar « de Kerk », die vroeger in de nationale windselen van dat volk besloten lag, maar sinds de Pinksterdag van Hand. 2 daaruit bevrijd is en nu als zelfstandig organisme uit Israël is uitgetreden om als wereldkerk haar loop te vervolgen. Alle profetie die op Israëls toekomst lijkt te slaan, moet overgebracht worden op die Kerk. In haar worden die beloften vervuld. Zeker, wel niet zo letterlijk als zij daar staan, maar in geestelijke zin. Het nationale uiterlijk is slechts de bolster die de geestelijke kern omsluit; men moet deze kern er uit los maken. Het is deze kern, die de vervulling van Gods beloften is; alleen op deze wijze heeft God ze bedoeld. Daarom kan er van geen nationaal herstel meer sprake zijn. Israël heeft afgedaan omdat God Zijn doel met dit volk bereikt heeft. Dit doel was niet anders dan om de Messias voort te brengen. Nu het dit heeft gedaan, heeft het volk afgedaan. Daarom heeft het veertig jaar na de kruisiging alles wat het aan nationale voorrechten nog bezat, verloren en is toen eens en voor al uitgeschakeld.

Dit standpunt is niet nieuw noch uitsluitend Calvinistisch. Het is reeds vroeg in de Christelijke Kerk opgekomen en leer der kerkvaders. In Augustinus bereikte het zijn hoogtepunt. Hij is niet de vader van de vergeestelijkingsgedachte maar als 't ware het toppunt er van, de grote drager en voorvechter er van. Vanaf zijn tijd heeft de Christelijke Kerk dit in wezen aanvaard. Noch Luther noch Calvijn zijn deze kerkvaderlijke opinie te boven gekomen. Integendeel, zij hebben ze gehandhaafd en verder voortgedragen. Zij hebben de andere mening bestreden en wilden van geen andere uitlegging der profetie weten. Alleen het vergeestelijkingsstandpunt kon het juiste zijn. Daarom vindt men in geen der officieele kerkleren iets over Israëls toekomst. Daarmee kan Israël nog wel een nationale toekomst krijgen in Palestina. In ongeloof kan het zijn volksbestaan daar nog wel voorzetten. Maar dit alles gaat buiten de profetie om. Israël heeft als heilsorgaan afgedaan. God rekent dit volk niet meer als het Zijne. Zeker, indien er zich Joden bekeren, worden zij als Gods Volk, als geestelijk Israël aangemerkt. Hiervan sluit God ze niet uit. Maar Israël als natie heeft geen beloften meer. Alle nationale beloften zijn reeds vervuld bij de wederkeer uit Babel. Al wat er nu nog verder staat, wordt geestelijk vervuld in de Kerk. Men moet de nationale inkleding der beloften weten te onderscheiden van de ware bedoeling. Vorm en wezen dekken elkaar hier niet. In nationale termen bedoelt God wat anders. Men moet de Schrift in dezen niet letterlijk nemen. Al gaat het naar de duidelijke bewoordingen over Israël, daarmee wordt Israël niet nationaal bedoeld. Het is het geestelijke Israël waarover wordt gesproken. En alles wat in de wereldgeschiedenis met Israël geschiedt of verder geschieden zal, staat los van de Schrift.

De andere mening komt tot een geheel andere oplossing en uitlegging. Zij neemt, waar mogelijk, de Schrift letterlijk en legt in de woorden geen andere betekenis dan die ze bij de gewone lezing hebben. Ze laat dus de betekenis niet op iets anders overgaan. We willen beide punten nu nader uiteenzetten.

De vergeestelijkings- of subjectieve methode. Eerst de vergeestelijkingsmethode. Ieder die niet aan Israëls nationaal herstel gelooft, moet deze methode toepassen wil hij het profetisch Woord uitleggen. Hieraan ontkomt hij niet. Het is het een òf het ander. Wie Israëls beloften niet in letterlijke zin neemt, moet ze « geestelijk » nemen, d.w.z. aan de betekenis der Schriftwoorden een andere zin geven, in de termen een andere inhoud leggen dan ze blijkbaar hebben. We zullen dit t.o.v. een drietal termen uitwerken en gaan daartoe na de uitdrukkingen Juda en Jeruzalem, het Huis Jakobs en het Huis des Heeren.

1. Juda en Jeruzalem.

Jes. 1:1 « Het gezicht van Jesaja, den zoon van Amoz, hetwelk hij zag over Juda en Jeruzalem. »

Hierbij denkt elkeen aan Israëls volk, dat letterlijk in Juda en Jeruzalem woonde.

Jes. 2:1-3 « Het woord dat Jesaja, de zoon van Amoz, gezien heeft over Juda en Jeruzalem. En het zal geschieden in het laatste der dagen, dat de berg van het Huis des Heeren zal vastgesteld zijn op den top der bergen en hij zal verheven worden boven de heuvelen en tot dezelve zullen alle Heidenen toevloeien. En vele volken zullen henengaan en zeggen: Komt laat ons opgaan tot den berg des Heeren, tot het Huis van den God Jakobs opdat Hij ons lere van Zijn wegen en dat wij wandelen in Zijn paden. Want uit Sion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem. »

We vinden in beide verzen 1 hetzelfde opschrift. In vs. 1 hoort men Jesaja spreken over Juda en Jeruzalem. Maar in 2:1 meent men dat iets anders bedoeld is. Dan heet het:

« Dat is de berg waarop het huis des Heeren of de tempel gebouwd is, te weten de berg Zion of Moria en dit is te verstaan van de Christelijke gemeente die eerst te Jeruzalem verzameld is geweest ten tijde van Christus en Zijn apostelen doch daarna is zij zeer vermenigvuldigd door den toeloop der heidenen hetwelk hier wordt te kennen gegeven door het woord toevloeien ».

Kanttekening St. Vert. bij Jes. 2:2.

Dan zegt de Schrift alle heidenen, d.i. Heidenvolken, niet besneden volken. Maar het woord der uitlegging: « Alle heidenen, d.i. enigen uit alle heidense volken. » Men ziet reeds hier wat « vergeestelijking » inhoudt. N.L. dit: neem de Schrift, waar mogelijk niet steeds letterlijk maar verander de woorden van kleur zodat ze op de Kerk kunnen worden toegepast.

Jesaja 2:4 zegt:

« En Hij zal rechten onder de heidenen en bestraffen vele volken en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden en hun spiesen tot sikkelen; het ene volk zal tegen het andere geen zwaard meer opheffen en zij zullen geen oorlog meer leren. »

Hiervan zegt de Kanttekenaar:

« De profeet wil zeggen, dat alle volken, die zich oprechtelijk tot Christus bekeren, met elkaar van enen zijn zullen zijn in het geloof, zie Hand. 4:32 en dat zij in liefde en eenigheid zullen leven, want uit het geloof volgt de liefde. Zij zullen met elkander in Christelijken vrede leven, zonder twist en oneenigheid, derhalve zullen zij den krijg niet meer behoeven te leren. »

Men ziet, dat hij de betekenis van de tekstwoorden, enigszins begrijpt. Maar hij meent, dat dit woord nu vervuld wordt, want hij spreekt van « in Christelijken vrede leven ». « Alle Heidenen » zijn « enigen uit alle volken ». Ook hiermee stelt hij deze

toestand in onze bedeling. Ook dit is « vergeestelijking », d.i. het niet letterlijk zien vervuld worden zoals het er staat, er iets af of toe doen. Hier komt geen beeldspraak voor die men kan « vergeestelijken ». Nu maakt men er een ander woord van.

In Jes. 3:1 lezen we: « Want de Heere Heere der heerscharen zal van Jeruzalem en van Juda wegnemen den stok en den staf— ».

Hieronder verstaat men dan weer letterlijk die stad en die landstreek met haar bewoners. Zo ook in Jer. 4:5, 17:20, 19:7 en 27:20. Maar als we nu komen tot Jer. 33:15:

« In die dagen zal Juda verlost worden en Jeruzalem zeker wonen »,

dan zegt de Kanttekenaar met een verwijzing naar Jer. 23:6 « Versta door Juda en Israël Gods Kerk, ook Jeruzalem genoemd ».

Zie nu is het weer niet het letterlijke Jeruzalem. Nu is het Gods Kerk.

Joel 3:20: « Maar Juda zal blijven in eeuwigheid en Jeruzalem van geslacht tot geslacht ».

Kanttekenaar: « Voor Juda, Jeruzalem en Zion versta men Gods Kerk ».

Men ziet, hoe de Kanttekenaars van het een op het ander overgaan. Ze hebben een wisselende maatstaf. De oordeelsuitspraken zijn voor het letterlijke volk Israël, de zegeningen voor de « Kerk ». In het ene geval bedoelt God het letterlijk, in het andere geval bedoelt Hij, al zegt Hij dezelfde woorden, iets anders. Zo is de maatstaf niet meer objectief, maar subjectief.

2. Huis Jakobs.

We vinden deze term het eerst in Gen. 46:27.

« Alle zielen van het Huis Jakobs die in Egypte kwamen, waren zeventig zielen ».

Hier betekent het letterlijk: Jakobs familie, geslacht uit Jakob gesproten. Zo ook in Ex. 19:3, (« Alzo zult gij ten huize Jakobs spreken »). Voorts Jes. 2:5, 8:27.

Jes. 10:20. « En het zal te dien dage geschieden, dat het overblijfsel Israëls en de ontkomenen van het Huis Jakobs niet meer zullen steunen op dien, die ze geslagen heeft, maar zij zullen steunen op den Heere, den Heilige Israëls ».

Kanttekening: « Versta hier door de overgeblevenen, de uitverkorenen Gods onder de Joden, die God uit den algemenen ondergang gered had ».

Jes. 14:1. « Want de Heere zal zich over Jakob ontfermen en Hij zal Israël nog verkiezen en Hij zal hen in hun land zetten en de vreemdeling zal zich tot hen voegen en zij zullen het Huis Jakobs aanhangen ». Kanttekening: « Dat is: Hij zal Zich Israël, Zijn uitverkoren volk, hetwelk Hij straks Jakob genoemd heeft, nog verder aannemen metterdaad bewijzende, dat Hij Israël heeft uitverkoren tot Zijn eigen volk ».

Zie voorts Jes. 29:22; 46:1; 48:1; 58:1; Jer. 2:4; 5:20; Ez. 20:5; Amos 3:23; 9:8; Obadja 17 en 18; Mich. 2:7; 3:9.

Luk. 2 :33. « En Hij (Christus) zal over het Huis Jakobs koning zijn in der eeuwigheid — ». Kanttekening: « Dat is de Gemeente Gods welke het geestelijke Huis Jakobs, het Israël Gods is ».

Men ziet weer de wisselende maatstaf. In het ene geval zegt de Kanttekenaar duidelijk dat het Huis Jakobs de uitverkorenen Gods onder de Joden zijn, in het tweede geval is het het geestelijke Huis Jakobs, dus zijn het niet de Joden. De maatstaf die in al de bovenstaande teksten gegeven wordt, zet men in enen terzijde en men neemt een andere aan die beter uitkomt.

3. Huis des Heeren.

Deze term komt veelvuldig voor in de Schrift. De eerste maal in Ex. 28:19, waar aan Israël geboden wordt de eerstelingen der vruchten te brengen tot het Huis des Heeren. Daaruit blijkt, dat het Huis des Heeren de zichtbare woning van de Heere in het land van Israël was, waar men offerde en de drie grote feesten vierde.

Zie voorts Ex. 23:19; 34:26; Deut. 23:18, om slechts enkele te noemen.

Volgens Jes. 37:1 en 14 gaat Hiskia op in het Huis des Heeren d.i. het letterlijk zichtbare Huis, de tempel. Maar is dan het Huis des Heeren in Jes. 2:2 niet Gods zichtbare heiligdom?

Jes. 2:2. « En... dat de berg van het Huis des Heeren zal vastgesteld zijn op den top der bergen ».

Indien dit « geestelijk » moet verstaan worden, dan krijgen we op een geestelijke berg (is dat de Gemeente Gods?) een geestelijk Huis (is dat ook de Gemeente Gods?).

Huis des Heeren komt in Ezechiël voor in hfdst. 8:14, 16; 10:19; 11:1 en 44:4 en 5.

Ez. 8:14. « En Hij bracht mij tot de deur der poort van het Huis des Heeren ».

Hiermee wordt de tempel bedoeld, zie vs.3. Zo ook in vs. 16 en 11:1.

Ez. 44:4,5. « En zie, de heerlijkheid des Heeren had het Huis des Heeren vervuld ».

Is dat nu een ander dan het letterlijke Huis des Heeren? Is dit nu volgens de Kanttekenaar bij hfdst. 40:

« Waar tegen God hier zeer levendig afbeeldt en voorzegt een gewissen en zeer volkmaakte herstelling van Zijn huis, stad, volk en land, dit is Zijn algemene kerk in het Nieuwe Testament uit Joden en Heidenen, den geestelijken godsdienst, mitsgaders de christelijke gemeenschap en onbegrijpelijke gelukzaligheid der strijdende en voornamelijk van de zegevierende kerk met den overvloed harer geestelijke gaven en zegeningen onder haren hogepriester, koning, vorst, hoofd en Heere Jezus Christus. En zulks alles onder voorbeelden en met manieren van spreken die genomen zijn van den staat en stijl van het Oude Testament alsook bij andere profeten gebruikelijk, doch nergens zo uitvoerig als hier — ».

Hier wordt de vergeestelijkingsgedachte duidelijk omschreven. Het O.T. heeft t.o.v. de toekomstprofetieën die zegening inhouden « manieren van spreken die genomen zijn naar staat en stijl van het Oude Testament » maar toch eigenlijk iets anders betekenen. En daarom is, volgens die uitlegging, wel het Huis des Heeren in Ez. 8 e.a. hoofdstukken de letterlijke tempel maar niet in hfdst. 44:4. Dat is dan een geestelijk Huis.

In Zacharia vinden we de term Huis des Heeren in hfdst. 11:13; 14:20 en 21. In hoofdst. 8:9 is sprake van het leggen van de grond voor het Huis des Heeren. Dit is het leggen van de fundamenten voor de letterlijke, zichtbaar waarneembare tempel. In hfdst. 11:13 wordt de prijs, die men de Heere waard achtte, in het Huis des Heeren geworpen. Dit is letterlijk vervuld toe Judas de 30 zilverlingen in het Heilige van de letterlijke tempel wierp. Maar nu hfdst. 14:20 en 21.

« En de potten van het Huis des Heeren zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar ».

Bij dat vers zegt de Kanttekenaar:

« Te weten in menigte en groot getal. De zin is: Er zullen overvloedige middelen zijn tot verrichting van den godsdienst, ook dienaars in groot getal tot verrichtingen van den godsdienst, gelijk er ook vele offeraars zullen wezen ».

Die potten en sprengbekkens worden dus veranderd in « middelen tot verrichting

van den godsdienst » en « dienaars »!

Vers 21: « En daar zal geen Kaäniet meer zijn in het Huis des Heeren der heerscharen ».

Dit is volgens de Kanttekenaar:

« Dat is, geen onrein of goddeloos mens. Versta hierbij, maar die in het Huis des Heeren zullen zijn, en verkeren, die zullen van zonden gereinigd en wedergeboren zijn ».

« Anderen verstaan het aldus: Ten tijde van de Messias zal er geen volk of natie van den godsdienst of uit den tempel gesloten worden, want de natiën die te voren geweest zijn, zullen als dan heilig en zuiver zijn voor den Heere ».

Aan een letterlijk Huis en een letterlijke kaäniet denkt de Kanttekenaar niet, want in het opschrift boven dit hoofdstuk zegt hij als samenvatting van vs. 16 — 21 « Mitsgaders van den heiligen ijver der kerk ». En bij vs. 16 tekent hij aan: « De profeet beschrijft hier dan inwendigen godsdienst der kerk van het Nieuwe Testament door den uiterlijken godsdienst die in het Oude Testament is gebruikelijk geweest ».

We menen nu de Kanttekeningen genoeg geciteerd te hebben om te doen zien hoe de eerste methode te werk gaat. We hebben opzettelijk de Kanttekeningen genomen om de uitleggers van onze tijd, die in wezen dezelfde methode toepassen, niet aan te vallen. Het zou gemakkelijk zijn ook iets van hen te citeren. Waar niet iedereen hun werken heeft, de St. Vertaling algemeen aanvaard is en velen deze ook met haar Kanttekeningen bezitten, kan iedereen zich niet alleen hiervan overtuigen maar zelf nog meer van deze methode er in vinden.

Deze methode van uitlegging heeft geen vaste norm dan die van willekeur, van traditie, van menselijke opinie. In het ene geval is Juda en Israël het oude Bondsvolk, in het andere de Kerk. In het ene geval is het Huis van Jakob Israël, in het andere een groep uit Jood en Heidenen. In het ene geval is het Huis des Heeren letterlijk de Tempel, in het andere de geestelijke tempel, de Kerk. Dit is van zelf pure willekeur, een uitlegging die van de mens afhangt. Al naar deze de woorden opneemt, zijn ze **waarheid**.

Niet de Schrift geeft de norm aan, maar het menselijk inzicht. Maar dit is zeer onlogisch. De norm van elk ding ligt in dit ding zelf. De norm van de cirkelomtrek of de bolinhoud ligt in de cirkel of bol zelf. De norm van de afstanden in het heelal ligt in een maat die men ook in het heelal vindt. Dit kan niet anders, omdat God met de schepping der dingen substantie en maat, wezen en vorm, materie en afmeting heeft daargesteld. En zo ook t.o.v. de Schrift, mede een schepping Gods. De Schrift heeft wezen en vorm, heeft naast haar inhoud een norm. Ze vindt haar norm niet in het menselijk inzicht — dat is subjectivisme — maar in zichzelf — dat is de objectiviteit.

De objectieve maatstaf. In tegenstelling met de vergeestelijkingsmethode, die we ook de subjectieve of willekeurige kunnen noemen, staat die welke een maatstaf aanlegt die zichzelf gelijk blijft. Deze maatstaf is er daarbij een, die aan het Woord Gods zelf ontleend is. Laat ons nu nagaan hoe we de teksten met de drie hierboven genoemde termen met deze maatstaf verklaren.

1. Huis Juda en Israël.

Als in Jes. 1:1 sprake is van Juda en Jeruzalem, en in 2:1 deze termen evenzo het opschrift vormen, dan zegt de objectieve uitleggingsmethode: Dus gaan ze ook in 2:1 over Juda en Israël. Dit behoeven niet dezelfde mensen te zijn, maar ze handelen over mensen uit hetzelfde volk. En dan neemt ze de woorden op zoals ze daar staan. Dan zal eenmaal, in de loop van de tijd de berg waarop het Huis des Heeren zal gebouwd worden oprijzen boven de andere bergen er om heen. En daarheen, naar die tastbare, zinnelijk waarneembare berg met zijn Huis des Heeren zullen alle Heidenen d.i. Heidenvolken opgaan om daar van Gods wegen te horen en Zijn wetten te vernemen.

Als we deze tekst zo nemen, houden we de objectieve norm. Dan is Juda en Israël ook Juda en Israël, dan is Huis des Heeren, de Tempel, ook letterlijk de Tempel. Dan blijft deze tekst immer — vroeger, later en nu, steeds dezelfde betekenis houden. Dan hangt zijn uitlegging niet af van de mens, maar is hij steeds dezelfde waarheid.

En als Jes. 2:4 dan zegt dat de Heidenvolken d.i. niet Joden, eenmaal hun zwaarden zullen slaan tot spaden en hun spiesen tot sikkelen, dan worden hier letterlijk wapenen mee bedoeld. De profeet noemt hier twee der voornaamste en bekendste. Maar hij bedoelt daarmee geen « geestelijke » wapens, maar werkelijke militaire aanvals- en verdedigingsmiddelen. Waarom niet letterlijk genomen het feit dat de Volken eenmaal hun oorlogstuig zullen omsmeden in werktuigen voor het landbouwbedrijf. De omvang, het aantal wapenen dat de profeet noemt, is een gedeeltelijke aanduiding: deze twee wapens vertegenwoordigen alle andere tot zelfs de moderne toe. Maar de wapenen zelf zijn stoffelijke of letterlijke. En de letterlijke tastbare, door legers gebruikte wapenen, zullen eenmaal omgesmeed worden tot werktuigen des vredes.

2. Huis Jakobs.

Ook deze term blijft bij de objectieve uitlegging zijn kracht behouden. En als Jes. 14:1 dan spreekt over de toekomst van Israël, dan neemt de objectieve uitlegging aan dat de vreemdeling zich voegen zal tot het uit Jakob voortgekomen volk Israël en zich daarbij zal laten inlijven. En dan gelooft ze ook wat Lk. 2:33 zegt dat Christus Koning zal zijn over Israël. Niet over de Kerk. Op deze tekst komen we later nog terug.

3. Huis des Heeren.

Het Huis des Heeren is in Ez. 8:14 en 16 en 10:19 en 11:1 de tempel. Maar dan ook in Ez. 44:4 en 5. De objectieve uitlegging kan niet aanvaarden dat al wat in Ez. 40-48 gegeven wordt maar beeldspraak is over de Kerk. Daarvoor is het veel te reëel. In de Kerk zijn geen Levietische priesters, die kinderen van Zadok zijn, 44:15 zijn geen « geestelijke » weduwen of verstotenen of jonge dochters, vs. 22, geen dode mensen vs. 25. Dit kunnen ook bij de vergeestelijkingsmethode, geen dingen zijn die in de geestelijke Kerk voorkomen. De objectieve methode leest alles natuurlijk, d.w.z. zoals

het er staat en ziet dus ook in het Huis des Heeren de tempel, de nieuwe tempel die door Christus, eenmaal, als de meerdere dan Salomo en als de grote Bouwmeester zal gebouwd worden.

En zo ook in Zacharia 14:20 en 21. De letterlijke potten van het Huis des Heeren zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar. En geen letterlijke Kaäniet zal meer in het letterlijke Huis des Heeren komen. Hier is geen beschrijving van een « inwendige godsdienst der Kerk van het Nieuwe Testament door den uiterlijke godsdienst die in het Oude Testament is gebruikelijk geweest », maar van een herstel der ceremoniën in de toekomst, in een nieuw letterlijk tastbaar Huis des Heeren onder Israël. We weten wel dat het Calvinisme hier niet aan wil, maar dit doet niets van de waarheid af. Niet in de mens, niet in zijn gevoel, in zijn verstand, in zijn overtuiging, in zijn systeem ligt de norm, maar in de Schrift. En als deze nu steeds in andere teksten duidelijk aangeeft dat het Huis des Heeren de letterlijke Tempel is, dan nemen we als voorstander van de objectieve uitleggingsmethode ook aan dat deze term die betekenis heeft in Zach. 14. Waarom er iets anders in gelezen? Waarom de kracht aan de woorden die God geeft ontnomen en er eigen mening voor in de plaats gesteld? Voor andere termen zie men « **Uit Israëls Profetie** ».

De uiteenliggende profetieën. Zij, die ons tot dusver gevolgd hebben en de objectieve maatstaf, die wij in de Schrift vinden, in het oog houden, zullen begrepen hebben, dat er veel profetie is, die eerst in de toekomst zal vervuld worden. Indien men ze neemt, zoals ze daar staat, is ze niet vervuld. Een « geestelijke » vervulling in de Kerk achten we niet de letterlijke vervulling der Schrift. Zal deze er zijn, dan moet dit geschieden in de toekomst. Hiermee blijft de objectieve maatstaf volkomen intact. Alleen komen we voor een tussenruimte tussen delen, die naar de letter d.i. in woordvolgorde, vanzelf vlak achter elkaar staan, maar naar de tijd verre zijn gescheiden. Hiertegen is niet het minste bezwaar; integendeel, de hoogste Profeet geeft juist aan, dat we zulk een scheiding moeten maken.

Als de Heere in Nazareth gekomen is, gaat Hij naar de synagoge en wordt Hem de rol van Jesaja gegeven. « En als Hij het boek open gedaan had, vond Hij de plaats waar geschreven was: De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalft; Hij heeft Mij gezonden om den armen het evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van hart, om den gevangenen te prediken loslating en den blinden het gezicht, om de verslagenen henen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren ».

Wat doet de Heere nu? « En als Hij het boek toegedaan en den dienaar weder gegeven had, zat Hij neder en de ogen van allen in de synagoge waren op Hem geslagen. En Hij begon tot hen te zeggen: Heden is deze Schrift in uw oren vervuld ».

Slaan we nu op welk gedeelte van Jesaja dit is. We vinden het in Jes. 61:1-2a. Daar leze we ongeveer hetzelfde. We citeren alleen het tweede vers: « — — — om uit te roepen het jaar van welbehagen des Heeren ». Tot zover las de Heere en sloot daarna het boek, terwijl Hij zei: « Heden is **deze** Schrift in uw oren vervuld ». (Wij beklemtonen het woord « deze »). Niet wat er verder volgt in vs. 2b-8: « en den dag der wrake onzes Gods om alle treurigen te troosten — — — En zij zullen de oude verwoeste plaatsen bouwen, de vroegere verstoringsen weder oprichten en de verwoezste steden vernieuwen, die verstoord waren van geslacht tot geslacht. — — — Daarom zullen zij in hun land het dubbele bezitten en zij zullen eeuwige vreugde hebben — — — en Ik zal een eeuwig verbond met hen maken ».

De dag der wrake is de toekomstige oordeelsdag. Die was er toen nog niet en is er nu nóg niet. Die komt nog. Daarom zei Christus: « Heden is **deze** Schrift in uw oren vervuld ». Hij las alleen zover als vervuld was.

Het overige der profetie lag en ligt thans nog in de toekomst. De profetische delen van Jes. 61 liggen dus, al moesten ze vlak achter elkaar neergeschreven worden, wat tijd betreft, ver uit elkaar. Wat er tussen ligt, wordt door de profeet niet gezien of niet genoemd.

Het is voor hem of voor de lezer een profetisch ledig. Wij zien het thans als een tussenbedeling en zullen ze ook zo noemen. Men houde echter in het oog, dat deze eerst begon toen Paulus in Rome de Joden weg zond. We kunnen dit als volgt weergeven.

Het Verleden	De tussen bedeling	De Toekomst
Jes. 61:1-2a. ...het jaar van het welbehagen des Heren.		Jes. 61:2b-11. en den dag der wraak onzes Gods....

Even letterlijk als het eerste deel vervuld is, even letterlijk zal dit met het tweede geschieden, Het wordt niet « geestelijk » vervuld in « de Kerk », alsof deze door de treurigen Sions wordt gevormd, alsof deze de oude verwoeste plaatsen en verwoeste steden herbouwt (vs. 4), alsof deze « in hun land » (welk is dit dan?) erfelijk het dubbele bezit. Het wordt eens vervuld aan Israël. Daar alleen waren en komen treurigen Sions. Zeker er kunnen ook nu treurigen zijn die vergeleken kunnen worden met de treurigen Sions, maar daarom zijn ze nog geen treurigen Sions. Alleen aan deze laatsten zal ten volle vervuld worden wat de letter van Jes. 61 duidelijk te kennen geeft.

Er zijn meerdere profetieën die zo uiteen liggen. We geven er enkele van. De lezer leze de volle tekst zelf na.

Het Verleden	De tussen bedeling	De Toekomst
Jes. 11:1-4a. ...en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen.		Jes. 11:4b-12:6. Doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddeloze doden...
Jes. 9:5a Want een Kind is ons geboren, een		Jes. 9:5b, 6 en de heerschappij is op Zijn

Zoon is ons gegeven,

Dan. 9:26a
en een volk des vorsten, hetwelk (lees: die) komen zal (d.i. een volk waarover de Antichristus eenmaal vorst zal zijn), zal de stad en het heiligdom verderven (vervuld in het jaar 70 na Chr.).

Hos. 2:11-12
En Ik zal verwoesten haar wijnstok en haar vijgeboom...En Ik zal over haar bezoeken de dagen des Baäls...

Hos. 3:4.
Want de kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten, zonder koning, en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld, en zonder efod en terafim.

Amos 9:8
Ziet, de ogen des Heren Heren zijn tegen dit zondig koninkrijk, dat Ik het van den aardbodem verdelge; behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen, spreekt de HEERE. Zie verder vs. 9, 10

Micha 5:1, 2a
En gij, Bethlehem Efratha! zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israel, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid. Daarom zal Hij henlieden overgeven, tot den tijd toe,

schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst;

Dan. 9:26b-27
en zijn einde zal zijn met een overstromenden vloed, en tot het einde toe zal er krijg zijn, en vastelijk besloten verwoestingen. En hij zal velen het verbond versterken één week; (Dit moet nog plaats hebben)

Hos. 2:13 Daarom, ziet, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken. En Ik zal haar geven haar wijngaarden van daar af...

Hos. 3:5
Daarna zullen zich de kinderen Israëls bekeren, en zoeken den HEERE, hun God, en David, hun Koning; en zij zullen vrezende komen tot den HEERE en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen.

Amos 9:11
Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David weder oprichten...

Micha 5:2b-14
dan zullen de *overigen* Zijner broederen zich bekeren met de kinderen Israëls. (Israël is tot op heden nog onbekeerd, 2 Cor. 3:16)

dat zij, die baren zal, (Maria)
gebaard hebbe;

Hab. 2:13
Ziet, is het niet van den HEERE der
heirscharen, dat de volken arbeiden
ten vure, en de lieden zich
vermoeien tevergeefs? (nu n.l. in
deze eeuw)

Zach. 9:9
Verheug u zeer, gij dochter Sions!
juich, gij dochter Jeruzalems! Ziet,
uw Koning zal u komen,
rechtvaardig, en Hij is een Heiland;
arm, en rijdende op een ezel, en op
een veulen, een jong der ezelinnen.
Zie Mat 21:5

Luk 1:32a
...Deze zal groot zijn, en de Zoon des
Allerhoogsten genaamd worden.

Zie Voorts:
Klaagl. 4:21.
Zef. 3:7.
Luk. 21:24a

Hab. 2:14
Want de aarde zal vervuld worden,
dat zij de heerlijkheid des Heren
bekennen, gelijk de wateren den
bodem der zee bedekken. (in de
toekomstige eeuw)

Zach. 9:10
En Ik zal de wagens uit Efraim
uitroeien, en de paarden uit
Jeruzalem; ook zal de strijdboog
uitgeroeid worden, en Hij zal den
heidenen vrede spreken; en Zijn
heerschappij zal zijn van zee tot aan
zee, en van de rivier tot aan de
einden der aarde.

Luk 1:32b-33
en God, de Heere, zal Hem den troon
van Zijn vader David geven. En Hij
zal over het huis Jakobs Koning zijn
in der eeuwigheid, en Zijns
Koninkrijks zal geen einde zijn.

Klaagl. 4:22.
Zef. 3:8.
Luk. 21:24b

Een enkel woord over deze teksten:

Jes. 11:4-6 is nog niet vervuld. Christus is nog niet wedergekomen om de aarde te slaan en de goddeloze te doden . Dat geschiedt eerst bij Zijn tweede komst. Maar dan is ook toekomstig wat hfdst. 11 verder vermeldt en wel naar de letterlijkheid opgevat.

Jes. 9:5a is vervuld. Niet vs. 5b. De heerschappij is nog niet op Zijn, Christus', schouder, want vs.6 zegt dat Hij deze eerst uitoeft als Hij zit op Davids troon. En deze is nog niet opgericht. Zie voor het bewijs Amos 9:12 en Openb. 11:15.

Hos. 2:11 en 12 is vervuld. Maar niet vs. 13. Want Israël zijn de wijngaarden nog niet teruggegeven en het zingt nog niet als in de dagen zijner jeugd.

Hos. 3:4 is vervuld. Maar niet Hos. 3:5. Israëls bekering en het zoeken van de Heere en van David, zijn koning. Dat is niet Christus, maar de letterlijke David die eerst moet opstaan. Hos. 3:5 kan dus niet vervuld zijn zoals het daar staat.

Amos 9:8 is vervuld. Het zondig koninkrijk is van de aarde verdelgd: Israël heeft

zelfs geen nationaal bestaan meer. Maar het oprichten van Davids huis nog niet. Dit sluit in de oprichting van Davids troon.

Micha 5:1 en 2a is vervuld. Maar vs. 2b-14 niet. Jakobs overblijfsel b.v. is niet in het midden van vele volken als de dauw van de Heere, vs.6, of als een leeuw onder de schaapskudden, vs.7.

Hab. 2:13 is nog niet geheel vervuld. Het is bezig zich te vervullen. De geweldige bewapening in onze dagen is arbeid ten vure, een vergeefs zich moe maken met dingen die vergaan. Maar verre is nog vs. 14: de aarde vol van de kennis der Heeren.

Zach. 9:9 is vervuld bij Christus' intocht in Jeruzalem. Maar niet de tenietdoening van Israëls militaire macht. Die moet zelfs nog komen. Ook is onvervuld het vrede gebieden aan de Heidenvolken (d.i. niet Joodse volken, waaronder ook zijn de z.g. Christenvolken). En Christus regeert nog niet van zee tot zee.

Luk. 1:32a is vervuld. Maar niet Lk. 1:32b en 33. Christus zit nog niet op Davids troon en is nog geen koning over het Huis Jakobs. Dit is het letterlijke Israël. Dit moet nog gebeuren bij Zijn tweede komst. Dan zal men Hem aannemen als Davidisch vorst, als Davids Zoon, als de enige wettige erfgenaam van het koninkrijk over Israël.

Al de teksten der derde kolom zijn dus nog toekomstig. Zij zijn van die van de eerste kolom gescheiden door een tussenbedeling welke al vele eeuwen geduurd heeft en nog voortduurt.

Zij zijn niet vervuld zoals ze daar staan en moeten, zal Gods Woord waar zijn, dat nog worden. En zo nu ook met de (andere) profetieën over Israëls herstel. Ze worden thans, in deze bedeling, niet vervuld. Haar vervulling ligt in de toekomst.

Welke fout heeft nu de Kerktheologie begaan? Ze heeft de vervulling in deze bedeling geleerd, heeft dus wat in de derde kolom staat getrokken in de tweede, heeft de tussenruimte niet gezien en daarmee het inzicht verduisterd en de kracht er aan ontnomen. Het was heel goed bedoeld maar toch verkeerd toegepast.

De profetie lijkt op een bergland. Wanneer men de toppen achter elkaar ziet liggen, schijnt het alsof ze zich vlak bij elkaar bevinden. Naderbijkomende en van berg tot berg gaande, bemerkt men, dat er vaak een zeer grote afstand tussen is, een dal waarin vriendelijke dorpjes liggen. Of wil men een ander beeld. Van een stad op een afstand bezien lijken de hoge gebouwen, die in een lijn liggen, tamelijk aan elkander verbonden. Maar als in die stad zelf van het ene naar het andere dier gebouwen gaan, zien we dat ze soms in heel andere wijken staan en er veel meer tussen ligt dan we dachten. Of derde voorbeeld, neem dan de sterrenwereld. Oppervlakkig beschouwd schijnen alle sterren aan het hemelgewelf naast elkaar te staan. Ons oog projekteert ze daarheen, zet ze op een vlak, De nauwkeurige waarnemer weet, dat ze op verschillende afstanden staan en de sterrenkundige weet ons daar nog meer van te vertellen.

Zo nu ook met de profetieën. De ene staat dicht bij ons, wat vervulling betreft, dan de andere. Ons is het niet gegeven de juiste afstand te berekenen in de tijdsorde. Velen hebben beproefd de duur van de tussenperiode aan te geven, maar geen enkele poging is geslaagd. Wij kunnen de afstanden tussen de vervulde en onvervulde profetieën niet berekenen. Iets anders is of we ze kunnen constateren. Dat kan en moet ook, willen we inzicht in de Schrift verkrijgen.

De Oude Kerkvaders, daarin nagevolgd door de Reformatoren, hebben alle onvervulde profetieën, die heilsbeloften inhielden, naar de « Kerk »geprojekteerd. Die oordeel bevatten, Liet men voor Israël staan. We laten voor Israël, wat God aangaande dit volk

zegt, hetzij oordeel of zegening. M.a.w. we nemen, waar mogelijk, de Schrift letterlijk. We veranderen niets aan de zin der woorden, we maken van Israël niet de « Kerk » (deze is juist bestemd voor de tussenbedeling), maar houden de objectieve maatstaf, de zichzelfblijvende norm, plaatsen slechts de onvervulde profetie naar de toekomst, na de tussenbedeling. Hiermee wordt het perspectief, het vergezicht, een geheel ander en krijgen we een veel grootser geheel.

Niet alles letterlijk. Vele lezers, opgegroeid in de leer der vergeestelijkingsmethode, eigen met de idee, dat er vele heilsbeloften voor de « Kerk » in het O.T. staan en dat de onvervulde profetieën thans geestelijk in het « Godsrijk » vervuld worden, zullen ons tegenwerpen, dat men de Bijbel toch niet geheel letterlijk kan nemen. Vele woorden toch, zullen ze zeggen hebben een figuurlijke betekenis. Als vader Jakob zegt: Juda is een leeuwenwelp, Issaschar is een sterk gebeende ezel, Dan zal een slang zijn, Jozef is een vruchtbare tak, kunnen we dit toch niet letterlijk opvatten. Evenmin als wanneer Daniël tot Nebukadnezar zegt: Gij zijt dat gouden hoofd. En zo spreekt de Schrift op vele plaatsen in beelden die men niet letterlijk kan nemen. Zo moet men nu ook doen met de profetieën over Israël zegt men. Ze moeten niet verklaard worden in die zin, dat ze op Israël betrekking hebben, men moet ze « geestelijk » zien, ze worden wel tot Israël gesproken en zijn wel in Israëlitisch gewaad gehuld, maar God bedoelde ze niet zoals Hij ze inspireerde. Israël is niet het eigenlijke Israël, maar een geestelijke groep, die Israël genoemd wordt. Zo ook Jeruzalem, Huis Jakobs, enz. Dit is slechts de Israëlitische kleur, het uiterlijk gewaad, de bolster. De eigenlijke zin is een andere. Alle zegeningen der toekomstprofetieën gaan over de Kerk. Deze is Jakob, Juda, Sion, enz. Wat zou er anders voor ons overblijven. De Schrift zou anders ontzettend arm worden als men haar anders uitlegt.

We willen nagaan hoe men de Schrift, nauwkeuriger: het profetisch woord, moet lezen. Hij kan zo nodig, bij a.w. of men in eenzelfde verband het een letterlijk, het ander « geestelijk » moet nemen. Want daarop komt deze uitlegging neer. Welke maatstaf moet men dus aanleggen? Met welke maat moet men hier meten om **het Woord** recht te laten wedervaren?

Laat ons een enkele tekst nagaan. In Jes. 11:1-4a lezen we: « Want daar zal een Rijsje voortkomen uit den afgehouden tronc van Isai en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht voortbrengen. En op Hem zal de Geest des Heeren rusten — — — Hij zal de armen met gerechtigheid richten en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen ». En vlak daarop volgt: « Doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijns monds en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddeloze doden ».

In deze woorden ligt beeldspraak, dus figuurlijk taal, en letterlijkheid dooreengeweven. Christus, — Hij immers wordt hier bedoeld —, is geen letterlijk Rijsje. Ook komt Hij niet uit een letterlijke tronc of afgehouden stam. Hij is geen letterlijke scheut ontsproten aan een letterlijke boomwortel. Hij zal de aarde niet slaan met een letterlijke roede, die letterlijk uit Zijn mond uitgaat. Noch ook met de letterlijke adem Zijner lippen de goddeloze doden.

Van een letterlijke, wil men, van een starletterlijke opvatting en vervulling kan hier geen sprake zijn. Maar dit verandert geen tittel of jota aan het feit, dat de « Hij » van vs. 4a en de « Hij » van 4b dezelfde Persoon zijn. Omdat deze tekst niet letterlijk is op te vatten, daarmee heeft er geen transformatie of overbrenging plaats van wat wel volle realiteit is, de « Hij », het onderwerp van de zin.

Geen der aanhangers der vergeestelijkingsuitlegging zal hier aan een andere « Hij » denken of er van willen horen. Hiervan wil men absoluut niet weten. Waarom niet? Omdat het Christus' Persoon betreft. Maar als het in andere teksten waarin absoluut geen taalfiguren voorkomen, d.i. geen figuurlijke taal wordt gebruikt, gaat over de termen Israël, Jakob, Sion, enz., dan heeft men er geen bezwaar tegen. Waarom zich dan ook niet gehouden aan de regel: **Neem de Schrift, waar mogelijk, letterlijk.** Ga op geen andere lijn over. God meent wat Hij zegt. Hij kan zo nodig, bij de uitwerking, meer insluiten. Maar als Hij eenmaal een groep noemt, sluit Hij deze, de groep als zodanig, niet uit om ze te vervangen door een gehele andere.

We hebben dus t.o.v. de uitlegging der profetie de regel: niet af te wijken van letterlijke woorden als ze niet figuurlijk zijn. God heeft ze gesproken, geef ze geen andere betekenis, een die de eigenlijke inhoud geweld aan doet (en dat om een pasklaar gemaakte mening te steunen). Dat doet men immers ook niet t.o.v. de andere gedeelten der Schrift. Men vat ze immers eenvoudig op zoals ze er staan. Hiervan mag men niet afdoen. Aan termen b.v. wier betekenis men uit andere Schriftwoorden duidelijk kan vaststellen, mag men geen andere betekenis geven. Israël is Israël, Jeruzalem Jeruzalem, Huis Jakobs Huis Jakobs. Dit zijn de vaste steunpunten, het onveranderlijk in de Schrift. Hieraan mag men niet toedoen. Ook al breidt men ze uit tot anderen, dan valt daarmee de kern nog niet weg, d.i. de letter die er staat. En dat geschiedt bij de vergeestelijking wel. Na deze voorafgaande uiteenzetting kunnen we thans overgaan tot het eigenlijke onderwerp. Israëls herstel en toekomst, zoals de Schrift deze leert. Later kunnen we dan nog enige bezwaren weerleggen.

II. ISRAELS HERSTEL EN TOEKOMST.

A. In het Oude Testament.

1. De beloften aan Abram.

Het land beloofd. In Gen. 12:1-3 geeft de Heere Abram een reeks onvoorwaardelijke beloften, die een verbond heten (Gal. 3:17). Het hield o.a. in hem tot een groot volk te maken en in hem alle geslachten des aardrijks te zegenen. We geloven dat deze beloften nog verre van vervuld zijn en eerst in de toekomst ten volle uitgewerkt zullen worden.

In Gen. 12:7 hebben we de eerste belofte aangaande het land. « Uwen zede zal Ik dit land geven ». In hoofdstuk 13:15 wordt de belofte aangaande het land herhaald en uitgebreid tot Abram zelf: « Al dit land, dat gij ziet, zal Ik u geven en uw zaad tot in eeuwigheid ».

Velen menen dat dit woord vervuld is. Abram en zijn zaad, de kinderen Israëls, hebben immers het land ten erfdeel ontvangen. De Kanttekenaar zegt bij het woord « u »: « U het recht tot het aardse kanaän en uw zaad naar het vlees te zijner tijd: de dadelijke bezitting: daarna u en uw geestelijk zaad hier het recht tot het hemels Kanaän en hierna de eeuwige bezitting daarvan, alles uit genade ». En bij « tot in eeuwigheid » tekent hij aan: « Dat is: een langen tijd, te weten totdat de Messias, het zaad der zegening, uit uw vleesch geboren zijnde, het werk der verlossing op aarde zal volbracht hebben. Het Hebr. woord wordt in andere betekenissen dikwijls genomen voor den ganschen tijd der wet...Of eigenlijk: in eeuwigheid, ten aanzien van het geestelijk Kanaän en in het geestelijk zaad ».

Men ziet hoe hier van alles door elkaar wordt gehaald. Of liever, er bij gehaald wat er niet staat. Er is geen sprake van een hemels Kanaän. Er wordt gesproken van « al het land dat gij ziet ». Er wordt niet gezegd dat eerst Abram het land krijgt en zijn zaad te zijner tijd. Er staat: « u en uw zaad tot in eeuwigheid ». Abram krijgt het dus tot in eeuwigheid en zijn zaad evenzo tot in eeuwigheid. Beide evenlang. Dan verklaart de Kanttekenaar « in eeuwigheid » op twee wijzen: het kan zijn « de ganse tijd der wet » of ook « in eeuwigheid », d.i. voor immer t.o.v. het geestelijk zaad. In deze Kanttekening ligt weer de vergeestelijking en bijvoeging van dingen die de letter uitsluit.

De Heere spreekt tot Abram van een land dat hij ziet. Later, in hfdst. 15, worden de grenzen genoemd. Er is geen sprake van een hemels Kanaän, maar van een aards bezit. Dit aardse bezit zal Abram ontvangen. De Kanttekenaar maakt hiervan: « het recht tot het aardse Kanaän » en bedoelt daarmee: nu, tijdens Abrams leven; later krijgt uw zaad het dan. Maar dit zegt de Schrift niet. Er staat: « Al dit land... zàl Ik u geven », vs. 15 en 17. Abram heeft het niet bezeten. Hij kreeg wel het recht er op maar nog niet het bezit er van. Dat Abram het land niet heeft bezeten, bewijst de Schrift zelf. Immers, Handelingen 7:5 zegt: « En Hij gaf hem **geen erfdeel** in hetzelve, ook niet een voetstap, en beloofde dat Hij hem hetzelve tot een bezitting geven zou en zijn zaad na hem ». En Hebr. 11:19 zegt, dat « hij een inwoner geweest is in het land der beloft als in een vreemd land ». Abram heeft het land dus nimmer als erfdeel bezeten. De Heere heeft het hem alleen in belofte gegeven. En daarbij de tijd genoemd waarop Hij het hem geven zou. tot in eeuwigheid. Het Hebr. zegt: in olam, d.i. de duur van de olam. Het is de vraag wat hieronder moet worden verstaan.

« *Tot in eeuwigheid* ». De Kanttekenaar geeft als betekenis van het woord olam aan: de duur der wet, en laat het slaan op de tijd tot Christus' komst. Maar dit kan niet, want

ten eerste heeft Abram zo lang niet geleefd en de Heere belooft hem het land « ed olam », de duur van de olam. Ten tweede heeft zijn zaad het zolang niet bezeten, want Israël is weggevoerd door Assur en door Babel. Wel is het terugggekeerd, maar toen bezat het zijn land niet meer, in de zin dat het een vrije staat was; anderen waren er bezitters van geworden; de tijden der Heidenvolken waren begonnen. Ed Olam kan dus niet betekenen wat de Kanttekenaar als eerste betekenis geeft. Over een geestelijk zaad en een hemels Kanaän is hier geen sprake. Dat kan men er nu wel bij halen uit Heb. 11, maar daarmee wordt Gen. 13:15 nog niet verklaard. De Heere zegt hierin uitdrukkelijk: al het land **dat gij ziet**, zal Ik u geven « ed olam », de duur van de olam. En dit is geen geestelijk of hemels Kanaän. Zo blijft dus, dat « ed olam » niet betekent « de duur der wet ». Het is ook niet de eindeloze eeuwigheid, want het is niet in te zien dat God aan Abram niets anders beloofd heeft dan dat hij tot in het oneindige in Kanaän zou wonen. Wat betekent dan « ed olam »?

Algemeen gelooft de Christenheid dat bij Christus' wederkomst het einde der wereld daar is. Dit leert de Schrift nergens. Het woord « wereld », dat de Here Jezus in Mt. 24:3 gebruikt: in de zinsnede: de voleinding der wereld, is in het Grieks « aioon ». Ditzelfde woord gebruikt Hij ook in Mt. 12:32: « Maar zo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw (aioon), noch in de toekomstige ». De Heere noemt hier twee aionen, twee eeuwen, twee zeer lange tijdperken, deze en de toekomstige eeuw. Paulus spreekt in Ef. 2:7 van « Toekomstige EeuwEN », in het meervoud (Grieks aionen). Wat met elkaar te vergelijken is, is van dezelfde soort. Deze eeuw is eindig en zal gevolgd worden door een nieuw groot wereldtijdperk, de toekomstige eeuw. En deze weer door een ander. We gaan dus niet naar de « eindeloze eeuwigheid », maar naar de « toekomstige eeuw ». En het is deze tijd die in Gen. 13:15 bedoeld wordt met « ed olam ».

De lezer zal opmerken, dat in Gen. 13:15 staat « tot in eeuwigheid » en niet « de duur der eeuw ». Dit is volkomen waar, maar is slechts de mening der vertalers. Hetzelfde woord olam wordt in Job. 22:15 en Pred. 3:11 vertaald door « eeuw », in Ps. 73:12 door « wereld ». Het komt ook in het meervoud voor, olamin, b.v. in Ps. 77:6 en 145:13 en Pred. 1:10 en is dan vertaald door eeuwen. Het is ook wel vertaald door « van ouden tijden », (Jes. 46:9), zeer oud (Jer. 5:15), oud (Ez. 26:20). Indien de St. Vertalers in Gen. 13:15 gezet hadden « de duur der eeuw », dan was dit juist en duidelijker geweest.

Als we nu de tekst nogmaals lezen, staat er dus: « Al het land dat gij ziet, zal Ik u geven en uw zaad de duur der eeuw ». En die eeuw is dan de toekomstige eeuw, die welke aanvangt met Christus' wederkomst. Dan wordt Abram opgewekt, dan ontvangt hij en zijn zaad het land Kanaän. Dan zullen zij er maar niet korte tijd in wonen maar onafgebroken de gehele toekomstige eeuw. Zo zal de Heeren Zijn woord aan Abram waar maken. Deze heeft van het land zelfs geen voetstap bezeten, Hand 7:5, er alleen een grafstede in gekocht. Dan ontvangt hij het land en zal er bezitter van zijn. De Heere gaf in belofte wel het recht op het land, maar niet de vervulling, het bezit er van. Eerst in de komende eeuw, het grote wereldtijdperk, de aioon, die aanvangt met Christus' wederkomst en Abrams' opstanding uit de doden, zal hij het bezitten.

Dat in Gen. 13:15 niet geproken wordt over Abrams geestelijk zaad en er dus geen « hemelsch Kanaän » bedoeld wordt, volgt uit vs. 16: « En Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde ». Deze belofte doet de Heere ook aan Jakob, Gen. 28:14. Hij zou uitbreken in menigte westwaarts en oostwaarts en noordwaarts en zuidwaarts. Dis is Jacobs natuurlijke zaad. Niet de gelovigen. Meent men nu dat in Gen. 13:16 een ander

zaad bedoeld is? Dan legt men weer de subjectieve norm aan. Niet de objectieve. Wij doet dit niet en zien in Gen. 13:15 ook het natuurlijke zaad. Van een geestelijk zaad is dus geen sprake. Dan ook niet van een hemels Kanaän.

Van achteren bezien, blijkt reeds in Gen. 13:15 en 17 Israëls toekomst besloten te liggen. Het heeft op grond van dit woord reeds een grootse toekomst. Wel verre dat het voor altijd verworpen zou zijn, ligt hier mede zijn herstel vast. In de toekomstige eeuw ontvangt Abram en zijn natuurlijk zaad het land Kanaän. Waar het volk dit nu niet heeft, moet het dit land weer terugkrijgen, moet het dus nationaal weer hersteld worden, heeft het dus niet maar een bloot menselijk politieke toekomst, die men het nog toe wil kennen, maar een die gegrond is op Gods woord, op Zijn onvoorwaardelijk verbond der belofte van Gen. 13:15.

De grenzen van het Land. In Gen. 15 geeft de Heere aan Abram een nieuwe belofte. Eerst herhaalt Hij de belofte van Gen. 13:15, als Hij zegt:

« Ik ben de Heere uw God, die u uitgeleid heb uit Ur der Chaldeën om u dit land te geven om dat erfelijk te bezitten ». Dan, als Abram het offer gebracht heeft en de vurige fakkel tussen de stukken doorgaat, zegt de Heere:

« Uwen zede heb Ik dit land gegeven van de rivier van Egypte af tot aan de grote rivier, de rivier Frath ».

Nu is de rivier van Egypte de Nijl. Maar nimmer heeft Israël Het Land bezeten van Nijl tot Eufraat. Wel breidde David het Land uit tot aan de Eufraat en heerste Salomo van de rivier, d.i. de Frath tot aan de landpale van Egypte. 1 Kon. 4:21, maar niet tot aan de Nijl.

Men zal er op wijzen, dat er in Num. 34:5, Joz. 15:45, Kon. 8:65, 2 Kon. 24:7 en 2 Kron. 7:8, wel sprake is van « de rivier van Egypte ». Maar — — — dit is onjuiste vertaling. Daar moet overal staan « beek (nachal) van Egypte ». Niet rivier (nahar) van Egypte. De St. Vert. vertaalde de term alleen goed in Joz. 15:4.

Het land Kanaän is klein in vergelijking tot het beloofde gebied. Dit heet in Gen 17:8: het gehele land Kanaän. Hier belóóft de Heere voor de derde maal Kanaän. Hij zegt: « En Ik zal u en uw raad na u het land uwer vreemdelingschappen geven het gehele land Kanaän, tot eeuwige bezitting (Hebr.: bezitting der eeuw) en Ik zal hun tot een God zijn ». Gen 15 en 17 evenmin als Gen. 13 vervuld.

2. Het woord tot Mozes.

Verbanning en wederkeer. In Deut. 28:1-14 vindt men de zegen over Israël; alle aardse en natuurlijke zegeningen. In vs. 15-68 staat de vloek. Tot deze behoort ook de verbanning uit het land en de verstrooiing naar elders. Deze is in drieën geschied, door Assur, Babel en Rome.

Vs. 40 « De Heere zal tegen u een volk verheffen van verre, van het eind der aarde, gelijk een arend vliegt, een volk welks spraak gij niet zult verstaan, een volk stijf van aangezicht ».

Men kan hierin vooreerst Assur en Babel zien, maar het komt ons veel meer voor Rome te zijn. Hoe ook gezien, dat Deut. 28 letterlijk over Israël vervuld, lijdt geen twijfel. Zie ook vs. 53 en Klaagl. 2:20 en 4:10. Vs. 64 « En de Heere zal u verstrooien onder alle volken, van het ene einde der aarde tot aan het andere einde derzelve ».

Dit is letterlijk vervuld. Overal is Israël te vinden.

Vs. 65 « Daartoe zult gij onder die volken niet stil zijn, en uw voetzool zal geen rust

hebben, want de Heere zal u aldaar een bevend hart geven en bezwijking der ogen en matheid der ziel ».

Men denke aan het Antisemitisme in vroeger en later dagen. En hoe vreselijk is de Jood niet door Hitler en zijn bende vervolgd.

Vs. 68 « En de Heere zal u naar Egypte doen wederkeren in schepen door een weg waarvan Ik u gezegd heb: Gij zult dien niet meer zien en aldaar zult gij u aan uw vijanden willen verkoopen tot dienstknchten en tot dienst maagden, maar daar zal geen koper zijn ».

In het jaar 70 na Christus zijn duizenden Joden naar Egypte gevoerd; er was zo'n overvloed van aangevoerde slaven dat men niet wist wat er mee aan te vangen.

Zo is de vloek over Israël vervuld. Israëls volksbestaan is weggenomen en nimmer is het weer een geheel vrije natie geweest.

Het zal echter niet zo blijven.

Na Deut. 28 komt Deut. 30 en daar vinden we de terugkeer.

Vs. 1-5 « Voorts zal het geschieden, wanneer al deze dingen over u gekomen zijn, deze zegen of deze vloek.....zo zult gij het weder ter harte nemen onder alle volken, waarhenen de Heere uw God u gedreven heeft. En gehoorzaam zijn naar alles dat Ik u heden gebied..... En de Heere zal uw gevangenis wenden en zal Zich uwer ontfermen. En Hij zal u weder vergaderen uit al de volken waarhenen u de Heere uw God verstrooid had..... **En de Heere zal u brengen in het land dat uw vaderen erfelijk bezeten hebben** en gij zult dat erfelijk bezitten. En Hij zal u wel doen en zal u vermenigvuldigen boven uw vaderen ».

Dit is nog nimmer geschied. Het is niet vervuld in de wederkeer uit Babel, want Jakobus schrijft zijn zendbrief aan de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn (Jak. 1:1). Hij zegt dus indirect dat zij niet in het land zijn wedergekeerd. En dat was na de (zeer beperkte) wederkeer uit Babel. Zo is Deut. 30:1-5 reeds een afdoend bewijs voor Israël herstel. Hier wordt bovendien niet in beelden gesproken, hier is niet te vergeestelijken. Wie dit doet, doet aan de Schrift toe en af, beide tegelijk.

Israël zal wederkeren. De Heere voorzegt het door Mozes in eenvoudige duidelijke bewoordingen. Hier hebben we nog geheel onvervulde profetie. Deze moet, zal Gods Woord kracht hebben, zo vervuld worden zoals ze daar staat. Thans is ze het nog niet. Ze wordt niet nu vervuld in de « Kerk » want die kan niet gebracht worden in het Land dat Israëls vaderen erfelijk bezeten hebben. 't Is onvervulde profetie. Ze wordt eerst vervuld door letterlijke wederkeer uit alle volken naar het Land der vaderen, Kanaän. En dit zal niet zijn voor Christus is wedergekomen, want Hij, de goede Herder en de grote Leidsman, zal Zijn schapen vergaderen en weiden. En dat onder hem die ook een herder en vorst was, en van Hem gezongen heeft, David.

3. De woorden der Profeten.

Indeling. Van de profeten die over Israëls herstel spreken, gaan we na Hosea, Amos, Jesaja, Jeremia, Ezechiël, Zacharia en Maleachi. We nemen ze in die volgorde omdat zo ongeveer de historische volgorde is waarin zij zijn opgetreden. De eerste drie zijn voor de Ballingschap, Jeremia en Ezechiël vlaat voor en tijdens die tijd, Zacharia en Maleachi er na.

a. HOSEA.

Hosea profeteert bijzonder tot het Tienstammenrijk, dus voor de wegvoering. Israël, de tien stammen zal worden Lo - Ruchuma — Niet — ontfermd en Lo - Ammi, Niet — Mijn Volk. Maar de keer komt.

Hos. 1:10-12 « Nochtans zal het getal der kinderen Israëls zijn als het zand der zee.....En de kinderen van Juda en de kinderen Israëls zullen samenvergaderd worden en zich een enig hoofd stellen, (d.i. er zal en vorst over beide Huizen zijn, er zal geen tweedeling meer wezen) en uit het land (nl. der ballingschap) optrekken.— »

Vanaf vs. 11 is nog niets vervuld. Israël en Juda zijn nog steeds in ballingschap. Zij hebben zich nog niet één hoofd gesteld en zijn nog niet opgetrokken. Dit woord kan niet slaan op de « Kerk » want die trekt niet uit haar land op, stelt zich geen hoofd, is geen volk maar een lichaam.

Hos. 3:4, 5 « Want de kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten zonder koning en zonder vorst en zonder offer en zonder opgericht beeld en zonder efod en terafim. Daana zullen zich de kinderen Israëls bekeren en zoeken den Heere hun God en David hun koning en zij zullen vrezende komen tot den Heere en tot Zijn goedheid in het laatste der dagen ».

Vele dagen — dat zijn de dagen van de Lo-Ammitijd, die voor de tien stammen begon bij de wegvoering naar Assur, voor de twee van die naar Babel. Zij zullen verstoken zijn van koning en eredienst; het laatste wordt uitgedrukt door opgericht beeld, veel in gebruik bij de Kanaänietische afgodendienst, efod, het schouderkleed van de hogepriester, terafim, afgodsbeelden. Daarna komt de ommekeer en zal Israël de Heere gaan zoeken en David, hun koning.

Velen menen, dat dit de Messias is. We houden ons aan de letter. Buiten Hosea vinden we de term nog in Jer. 30:9, Ez. 34:23 en 37:24. In al deze teksten menen we, dat er sprake is van de werkelijke David. Niet van de Messias. Hij is dan ook het ene hoofd dat Israël zal stellen. Waarom hier te gaan « vergeestelijken ». Wij blijven bij de regel: Termen zijn constant.

Mogelijk zal men er op wijzen, dat Paulus woorden uit Hosea 1 en 2 in Rom. 9:25 gebruikt en dit op de Heidenen betrekking heeft, dus dat we de vervulling moeten zien in de Kerk van de nieuwe dag en dat men daarom ook in Hos. 3 aan de Messias moet denken. We antwoorden hierop, dat het citaat van Hos. 1:10 en 2:22 niet op de Heiden gelovigen behoeft te slaan, maar zeer wel op de Joden van vs. 24. Bovendien als met het ook op de Heidenen wil laten slaan, dan gebruikt Paulus het hier in overdrachtelijke zin, en « vergeestelijkt » hij. Dat doe hij ook als bij Jes. 49:6 dat van Christus geldt, op zichzelf toepast in Hand. 13:47. Evenmin echter als hij, Paulus, de werkelijke Messias is, maar een woord dat op Deze betrekking heeft bij uitbreiding en om zijn Goddelijke zending te bewijzen op zichzelf toepast, zo doet hij dit ook t.o.v. Hos. 1 en 2 waar het niet-ontfermd-zijn en het niet-Mijn-volk zijn van Israël uitbreidt tot de Heidenen omdat

beider staat aan elkaar gelijk was geworden. Maar evenmin als Jes. 49:6 daarmee aan Christus wordt ontnomen, evenmin geschiedt dit met Hos. 1 en 2, t.o.v. Israël. Paulus vergeestelijkt wel een woord der Schrift maar neemt de letterlijkheid er daardoor niet van weg. Die laat hij staan. Zie Rom. 11:25-29. En dat doet de vergeestelijksmethode wel.

b. AMOS.

Amos was Hosea's tijdgenoot. Hij profeteert ook tegen Israël, de tien stammen, hoewel uit Juda afkomstig. Am. 9:8. « Zie de ogen des Heeren Heeren zijn tegen dit zondig koninkrijk dat Ik het van den aardbodem verdelge, behalve dat Ik het Huis Jakobs niet ganschelijk zal verdelgen, spreekt de Heeren — — Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard sterven — — Te dien dage zal Ik de vervallen hut Davids weder oprichten — — en zal ze bouwen als in de dgen vanouds, opdat zij erfelijk bezitten het overblijfsel van Edom en al de Heidenen die naar Mijn naam genoemd worden En Ik zal de gevangenis Mijns volks wenden en zij zullen de verwoeste steden herbouwen en bewonen en wijngaarden planten en derzelve wijn drinken en zij zullen hoven maken en derzelve vrucht eten en Ik zal ze in hun land planten en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit het land dat Ik hen gegeven heb, zegt de Heere uw God ».

Dat dit woord niet vervuld is, bewijst Hand. 15 waar Jakobus Amos' woorden citeert. Hij zegt dat God eerst een volk uit de Heidenen zal aannemen en dan zal wederkeren om Davids tabernakel weder op te richten. Aangezien de Heere nog niet is wedergekomen, heeft de oprichting van de tabernakel Davids, d.i. het Davidische koningschap, ook nog niet plaats gehad en daarmee ook niet Israëls herstel.

Ook dit wordt weer vergeestelijkt. In O.T.-vorm wordt hiermee de komst van het Messiaansche rijk voorzgd, leert men. In vs. 13-15 wordt dan onder het teken van aardse vruchtbaarheid de zegen van dat rijk beschreven. Wat een armelijke uitlegging toch. God zegt duidelijk dat Hij Israël « in hun land » zal planten en dat ze niet weer uitgerukt zullen worden uit het land, dat Hij hen gegeven heeft. Hoe men dat nu op de Kerk kan toepassen, gaat alle logisch begrip te boven.

Nog nimmer is Israël weder in zijn land ingezet om daar niet weder uitgerukt te worden. Het is uit Babel teruggekeerd — en dan nog slechts een zeer klein deel — en weder uit zijn land gerukt. Maar Amos spreekt van een niet meer uitgerukt worden. Als men het uitrukken letterlijk voor Israël neemt, moet men het inzetten en niet meer uitgerukt worden, ook letterlijk voor Israël nemen. God zal ze in hun land planten en zij zullen niet meer uitgerukt worden uit het land, dat Hij ze gegeven heeft. Zo besluit Amos' profetie. En zijn woord staat als woord Gods boven alle uitlegging die van de letterlijkheid afdoet.

c. JESAJA.

De verheven profetie van Jesaja spreekt ook van Israëls heerlijke toekomst. Zij is schoon om te lezen, strelend voor het gevoel, troostrijk voor het hart. We kunnen er hier maar weinig van bespreken, omdat we slechts een kort betoog willen leveren en beperken ons tot Jes. 11.

Jes. 11:11. « Want het zal geschieden te dien dage (n.l. als het Rijsje uit Isai's afgehouden tronk zal regeren) dat de Heere ten anderen male zijn Hand zal aanleggen

om weder te verwerven het overblijfsel Zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië en van Egypte en van Pathros (Opper-Egypte) en van Moorenland (Abessynië) en van Elam (Zuid-Medië) en van Sinear (Babylonië) en van Hamath (Noord-Syrië) en van de eilanden der zee (de kustlanden der Middellandse Zee, Klein Azië en de Griekse eilanden) en Hij zal een banier oprichten onder de Heidenen (een teken geven aan de volken, want deze zullen de verstrooide Israëlieten terugbrengen — Jes. 49:22; 66:20) en Hij zal de verdrevenen Israël verzamelen en de verstrooiden uit Juda vergaderen van de vier einden des aardrijks ».

Dit woord is nog in genen dele vervuld. Er staat, dat de Heere « Ten anderen maal » Zijn hand zal aanleggen. « Ten anderen maal » is het Hebr.: « de Tweede maal ». Er aan vooraf gaat dus de eerste maal. Dit « de eerste maal » heeft geen betrekking op de terugkeer uit Babel, want toen kwam een deel der Joden uit Babel terug. Niet uit al de hier genoemde streken. Het « ten eersten maal » moet dus nog geschieden. Dit is dan waarschijnlijk een gedeeltelijke wederkeer van Israël voor de wederkomst van Christus. Het « ten anderen maal » heeft dan plaats na die wederkomst.

Dan zal Efraïms nijd (die van het Tienstammenrijk) en Juda's benauwing (die van het Twee stammenrijk) ophouden.

Vs. 14 « Maar zij zullen de Filistijnen op den schouder vliegen tegen het Westen en zij zullen te samen, dus Efraïm en Juda die van het Oosten beroven, aan Edom en Moab zullen zij hun handen slaan en de kinderen Ammons zullen hun gehoorzaam zijn ».

Ook hiervan is nog niets vervuld. Of wil men het vergeestelijken? Dan zij men konsekvent. Als met Efraïm en Juda in vs. 13 de « Kerk » bedoeld is dan ook in vs. 14. Dan zal de « Kerk » dus eenmaal het zwaard trekken. Doch tegen wie? Tegen de « wereld »? Zeer vreemd. Men ziet tot welke konsekventies men komt als men de Schrift, waar mogelijk, niet letterlijk neemt. — Men late dit woord staan voor Israël in de toekomst. Dan is alles duidelijk. Ook het volgende:

Jes. 11:15, 16 « Ook zal de Heere den inham der zee van Egypte (deel der Rode Zee) slaan en Hij zal Zijn hand bewegen tegen de rivier (de Nijl) door de sterkte Zijns winds en Hij zal dezelve slaan in zeven stroomen en Hij zal maken dat men met schoenen daardoor zal gaan. En daar zal een gebaande weg zijn voor 't overblijfsel Zijns volks, dat overgebleven zal zijn van Assur, gelijk als Israël geschiedde ten dage toen het uit Egypteland optoog ».

Ook dit is onvervuld. Wil men een en ander zich geestelijk laten vervullen, dan geve men ons geestelijke schoenen om dit terrein te mogen betreden, anders kunnen we niet volgen. Te zeggen dat de profetie heenwijst naar het heil dat de kerk des Heeren bij Christus' eerste komst in beginsel en bij Zijn tweede komst in « volkomenheid » ontvangt, is afdoen aan Gods Woord. Jes. 11 zal zo vervuld worden als het er staat. Vs. 16 leert dat het zal zijn gelijk als toen Israël voor de eerste maal uit Egypte optoog. Toen werd de zee droog. Nu wordt het en die zee en de rivier beide. De geestelijke drooglegging van een geestelijke zee en een geestelijke rivier waardoor men met geestelijke schoenen kan doorgaan om naar een geestelijk land weder te keren is ons nog geestelozter dan winderige woorden en waterloze wolken. D.w.z. zinledig, gespeend aan alle realiteit. Neen, het zal zijn zoals de Heere zegt in eenvoudige klare woorden.

d. JEREMIA.

Jeremia spreekt van het Nieuwe Verbond dat de Heere met Israël en met Juda zal maken.

Jer. 31:31-34 « Zie de dagen komen, spreekt de Heere, dat Ik met het Huis Israëls en met het Huis van Juda een nieuw verbond zal maken. Niet naar het verbond dat Ik met hun vaders gemaakt heb om hen uit Egypte uit te voeren, welk verbond met Mij zij overtreden hebben, hoewel Ik ze getrouwd had, spreekt de Heere. Maar dit is het verbond dat Ik na die dagen met het Huis Israël maken zal, spreekt de Heere; Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet meer een iegelijk zijn naaste en een iegelijk zijn broeder leren, zeggende: Kent den Heeren, want zij zullen Mij allen kennen van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de Heere, want Ik zal hun ongerechtigheden vergeven en hun zonde niet meer gedenken ».

« Na die dagen ». Het komt ons het meest natuurlijk voor voor « die dagen » te nemen van vs. 27:30 « Ziet de dagen komen dat Ik het Huis van Israël en het Huis van Juda bezaaien zal met zaad van mensen en zaad van beesten...In die dagen zullen zij niet meer zeggen »... En dan vs. 33: « Maar dit is het verbond dat Ik na die dagen met den Huize Israël maken zal ». Evenals de Heere Israëls hand aangreep in Egypte en daarna het verbond van Horeb met hen maakte, zo zal Hij hun hand aangrijpen om hen uit al de landen der ballingschap op te voeren naar Kanaän (Jer. 31:24 en 28) en daarna een nieuw verbond met hen te maken. (Zie Jer. 31:3)

Het Nieuwe Verbond is voor Juda en Israël. En Juda en Israël is niet de N.T. gemeente die men « Kerk » noemt. Dit is licht te bewijzen uit Jeremia zelf. De term « het Huis Israëls » komt vijftien keer eerder in Jeremia voor, n.l. 2:4, 26; 3:18, 20; 5:11, 15; 9:26; 10:1; 11:10, 17; 13:11; 18:6, 6; 23:8. Het is niets anders dan — het Huis Israël, natuurlijke nakomelingen van vader Jakob. In Jer. 31 komt het drie maal voor, in vs. 27 is sprake van het bezaaien van het Huis Israëls met het zaad van mensen en beesten. Kan dit een « geestelijk » Huis Israël zijn, de Kerk? Of staat dit geheel in de natuurlijke orden. Waarom moet men dan in vs. 31 en 33, enkele verzen verder, aan het Huis Israëls een geheel andere betekenis geven?

Dit is dan weer de subjectieve maatstaf aanleggen, menselijk inzicht geven, eigen mening doorvoeren. Voorts vinden we de term nog twee maal in Jer. 33 n.l. vs. 14 en 17 waar weer niet anders dan het « Israëlietische » Huis Israël kan bedoeld zijn, want in vs. 17 is sprake van Davids troon en in vs. 18 van de Levietische priesters die brandoffers offeren. Dit geschiedt toch niet in de « Kerk »?

e. EZECHIEL.

Nu volgt Ezechiël, de profeet die eveneens tijdens de wegvoering werkzaam was. van hem bespreken we iets uit hfdst. 36 en 37.

Ez. 36:24-28 « Want Ik zal u uit de Heidenen (d.i. Heidenvolken, niet-besneden volken) halen en Ik zal u in uw land brengen. Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden van al uw onreinigheden en van al uw drekgoden. En Ik zal u een nieuw hart geven en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen en zal u een vlezen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen. En gij zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb en gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn ».

Ook dit alles toeft nog en is onvervuld. Israël moet nog komen in de grote nationale en tevens geestelijke wedergeboorte d.i. van bovenaf. Deze is toekomstig naar Christus' eigen woord in Mt. 1:28 « En Jezus zeide tot hen: Voorwaar zeg Ik u dat gij, die Mij

gevolgd zijt, in de wedergeboorte (d.i. in de tijd van de wedergeboorte, n.l. van Israël) wanneer de Zoon des mensen zal gezeten zijn op den troon Zijner heerlijkheid (en dat is eerst bij Zijn wederkomst, zie Mt. 25:31) dat ook gij zult zitten op twaalf troonen, oordelende de geslachten Israëls ».

Men leze hier niet: dat gij die Mij gevolgd zijt in de wedergeboorte, dus zonder komma. Vooreerst is Christus nimmer wedergeboren, dus kan men Hem daarin niet volgen. Ten tweede is men in de wedergeboorte volkomen passief en kan men er ook niemand in volgen. In Mt. 19 gaat het echter niet over de persoonlijke wedergeboorte, maar om de nationale, die van Ez. 36.

Israël is thans nog onbekeerd, is nog niet gereinigd van al zijn onreinheden en dreggoden, heeft nog geen nieuw hart en nieuwe geest, woont nog niet in het land der vaders, ontvangt nog niet de zegeningen van vs. 30 en 33-36. Maar de keer zal komen en dan zullen Gods woorden, de vergeestelijkeners ten spijt, zo bewaarheid worden als de Heilige Geest ze bij monde van Ezechiël, heeft laten neerschrijven.

Ez. 37. Zeer bekend is het gezicht van het dal met doodsbeenderen. We citeren het gedeelte niet. Het is en wordt schrikkelijk vergeestelijkt. Maar wie dit deden en nog doen, lezen over Gods uitlegging in vs. 11-12 heen.

« Toen zeide Hij tot mij: mensenkind, deze beenderen zijn het gansche Huis Israël... Zo zegt de Heere: Zie Ik zal uw graven openen en zal ulieden uit uw graven doen opkomen, o Mijn volk Israël en Ik zal u brengen in het land Israëls.....En Ik zal Mijn Geest in u geven en gij zult leven en Ik zal in uw land zetten en gij zult weten dat Ik de Heere dit gesproken en gedaan heb, spreekt de Heere ».

We geven hierover geen kommentaar. God zelf doet het. Waarom er nog mensenwoord aan toe te voegen.

Hierop volgt het tweede beeld, dat van de twee houten, die tot één moet worden en die Jozef, de tien stammen en Juda, die twee stammen typeren, vs. 15-20. Dan volgt de verklaring van het beeld. Nu is een verklaring van een beeld steeds de volle werkelijkheid en niet nogmaals beeldspraak.

Vs. 21,22 « Spreekt dan tot hen: Zo zegt de Heere Heere. Zie Ik zal de Kinderen Israëls halen uit het midden der Heidenen waarheen zij getogen zijn en zal ze vergaderen van rondom en brengen ze in hun land. En Ik zal ze maken tot een enig volk, in het land, op de bergen Israëls en zij zullen allen te samen een enigen Koning tot koning hebben en zij zullen voortaan niet meer twee volken zijn, noch voortaan meer in twee koninkrijken verdeeld zijn ».

Vs. 24, 25. « En Mijn knecht David zal koning over hen zijn en zij zullen tesamen een Herder hebben en zij zullen in Mijn rechten wandelen en Mijn inzettingen bewaren en die doen. En zij zullen wonen in het land dat Ik Mijn knecht Jakob gegeven heb, waarin uw vaders gewoond hebben. Ja, daarin zullen zij wonen, zij en hun kinderen en hun kindskinderen tot in eeuwigheid en Mijn knecht David zal hunlieder vorst zijn tot in eeuwigheid ».

Men lette op « het land dat Ik Mijn knecht Jakob gegeven heb ». Dat is niet de hemel maar Kanaän. En wie mocht menen, dat het betrekking heeft op Israëls terugkeer uit Babel, loopt vast met de tijdsduur: « in der eeuwigheid ». Dit is voor ons weer de toekomstige eeuw. Waarom het vers niet heel eenvoudig genomen zoals het er staat. Wat is er nu aan te vergeestelijken? Toch heeft men dit weer gedaan en heeft men van David Christus gemaakt. Zo is men van het licht in de duisternis geraakt. Wie echter inzielt, dat de toekomstige eeuw, de « eeuwigheid » die hier bedoeld wordt, ook een tijdsperiode is, wie vasthoudt aan wat God zegt, gaat veilig en krijgt licht. Hij ziet dan

dat David eenmaal vorst zal zijn, theocratisch vorst onder de Heere en Israël leiden en weiden zal « in der eeuwigheid », de toekomstige eeuw, de Messiaansche heilstijd.

Over Ez. 40 — 48 volgt later een enkel woord. We nemen steeds voor het Huis Israël het Huis Israël d.w.z. de natuurlijke nakomelingschap van Jakob. Zo doen we ook met het Huis Juda. De term komt tien maal voor in Jeremia, nl. 3:18; 5:11; 11:10, 17; 12:14; 13:11; 31:27, 31; 33:14 en 36:3. In alle gevallen buiten Jer. 31 betekent hij: de nakomelingen van Juda. Waarom ook niet in Jer. 31:27 en 31. Waarom niet de objectieve norm genomen, zie zichzelf steeds gelijk blijft?

Maar, zal men zeggen, spreekt Hebreë 8:8 dan niet van het Nieuwe Verbond en is Hebreë dan niet voor de Kerk? Neen, Hebreë is — voor de Hebreë. Het handhaaft juist Israël en Juda. Overal waar testament staat in Hebreë en verder in het N.T., leze men verbond. En de verbonden zijn voor Israël. Gelijk Paulus zelf zegt in rom. 9:4. Hunner zijn de verbonden. Ook het Nieuwe Verbond. Het bloed voor dat Verbond is door Christus vergoten, het wordt gemaakt met Israël en Juda. Niet met de kerk. We kunnen hierover niet uitweiden, maar nemen ook in Hebr. 8:8; Huis Israël en Huis Juda voor Israël. God zegt het, dus zo is het.

f. ZACHARIA.

Zacharia en Maleachi zijn profeten, die na de ballingschap optreden. Vinden we bij hen nu bewijzen, dat de profetieën aangaande Israëls herstel vervuld zijn? Integendeel, zij speken evenzo van of wijzen op een toekomstig herstel. Zo heeft God, Die wist hoezeer men Zijn woord zou vergeestelijken, hiermee een overtuigend bewijs gegeven dat Israëls herstel iets anders is dan de wederkeer uit Babel.

Zach. 8:7 « Zie, Ik zal Mijn volk verlossen uit het land van den opgang der zon (het oosten) en uit het land van den ondergang der zon (het westen) ».

Dit woord kan niet vervuld zijn in de terugkeer uit Babel, want het werd tot het reeds teruggekeerde volksdeel gesproken. Aan dit deel geeft de Heere een profetie van een veel groter verlossing. De Heere zou ze ook verlossen uit het land van het westen. Er waren er al heel wat naar Egypte verplaatst, er heen verhuisd onder de regering van Ptolomeus, koning van Egypte. We lezen echter nergens in de Schrift, dat zij daaruit verlost zijn. Verlossen houdt in een gedwongen ballingschap. Dat hadden de naar Egypte verplaatsten niet. Ze konden vrij wederkeren, maar hadden het er goed. Zo ziet het woord van Zacharia dus op iets anders en is nog onvervuld.

Zach. 8 : 20-23. « Alzo zegt de Heere der heerscharen: Nog zal het geschieden dat de volken en inwoners van vele steden zullen komen en de inwoners der ene stad zullen gaan tot de inwoners der anderen, zeggende: Laat ons vlijtig henengaan om te smeken het aangezicht des Heeren en den Heere der heerscharen te zoeken, ik zal ook henengaan. Alzo zullen vele Volken en machtige Heidenen (niet-besneden volken) komen om den Heere der heerscharen te Jeruzalem te zoeken en om het aangezicht des Heeren te smeken. Alzo zegt de Heere der heerscharen: Het zal in die dagen geschieden dat tien mannen uit allerlei tongen der Heidenen grijpen zullen, ja de slip grijpen zullen van een Joodsen man, zeggende: Wij zullen met u gaan, want wij hebben gehoord dat God met ulieden is ». « Hiermee wordt te kennen gegeven, dat de heidenen in groot getal en met groten ijver zich zullen begeven tot de Christelijke kerk, die eertijds alleen bij de Joden was ». Aldus de Kanttekenaar.

De hele kerkgeschiedenis door hebben we nimmer van de vervulling dezer profetie gelezen, zoals de Kanttekening aangeeft. Hij had het beter kunnen omkeren en zeggen,

dat tien Joodse mannen de slip van een gelovige uit de Heidenen zouden aangrijpen en zeggen: Wij gaan met u naar de Christelijke kerk.

Men neme dit woord letterlijk. Het zijn letterlijk de Volken en de inwoners van letterlijke steden, die eenmaal letterlijk naar Jeruzalem zullen gaan met een letterlijke Joodse man. Waarom een Joodse man van Zach. 8 figuurlijk moet genoemd worden voor een gelovige uit de Heidenen en in Hand. 10:28, waar Petrus zich een Joodsch man noemt, letterlijk, ontgaat ons.

Zach. 8:20-23 is voor ons onvervuld en moet het nog worden.

Zach. 12:10,11 « Doch over het Huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten den geest der genade en der gebeden en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enigen zoon en zij zullen bitterlijk kermen gelijk men kermt over een eerstgeborene. Te dien dage zal te Jeruzalem de rouwklage groot zijn.....En het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder: het geslacht van het Huis Davids bijzonder en hun vrouwen bijzonder, en het geslacht van het Huis Nathans bijzonder en hun vrouwen bijzonder, het geslacht van het Huis van Levi bijzonder en hun vrouwen bijzonder, het geslacht van Simeï bijzonder en hun vrouwen bijzonder; al de overige geslachten elk geslacht bijzonder en hun vrouwen bijzonder ».

De Kanttekenaar weet met dit vers geen raad en legt het maar verder niet uit. Het schijnt niet te vergeestelijken.

Dat het toekomstig is, bewijst Openb. 1:7, waar Johannes citeert: « Zie Hij (Christus) komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja amen ». Lees voor « aarde » land, in overeenstemming met Zacharia; in het Grieks is er één woord, dat door « land » en « aarde » kan worden vertaald; het hangt dus niet van de Schrift, maar van de vertalers af hoe het in het Nederlands en andere talen zal luiden.

Zacharia ziet dus op de wederkomst van Christus. Voor wie komt Hij dan allereerst? Voor Zijn volk, zie 12:4,8,9. Het zal in grote benauwheid zijn vanwege de Heidenen (Dan.12:1). De Heere zal het verlossen. Men ziet dat Zach. 12:10 e.v. geheel toekomstig is. De geslachten van Israël zijn er dan ook weer. Israël is weer ten dele in zijn land teruggekeerd en de Heere zal andermaal de geest uitgieten. Zie Joël 2:27-32. Op Pinksteren werden slechts de eerstelingen gegeven. « En het zal geschieden, al wie den naam des Heeren zal aanroepen, zal behouden worden, want op den berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn gelijk als de Heere gezegd heeft en dat bij de overgeblevenen, die de Heere zal roepen ». Joël 2:32.

In Zach. 14:2 « Want Ik zal Alle Heidenen (d.i. niet-besneden Volken) tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen en de stad zal ingenomen en de huizen zullen geplunderd worden en de vrouwen zullen geschonden worden en de helft zal uitgaan in de gevangenis, maar het overige des volks zal uit de stad niet uitgeroeid worden ».

De Kanttekenaar legt dit aldus uit:

« Verstaat men deze profetie van de belegering van Jeruzalem door Vespasianus en Titus (in het jaar 69 en 70 na Chr., Schrijver), zo is het te zeggen, dat de godzaligen voor de vaste belegering der stad zullen uitgaan naar het stadje Pella en alzo bij het leven zullen blijven. Dit is dat derde deel, waarvan de profeet gesproken heeft hfdst. 13 vs. 8,9 ».

Waninzicht maakt hier dus heel iets anders van. Hier staat: de helft die uitgaat, gaat in gevangenis. De Kanttekenaar zegt: zij die uitgaan, gaan naar Pella. Maar dat was geen gevangenis. Verder zegt Zacharia, dat de helft gevangen wordt, de andere helft dus

niet. De Kanttekenaar maakt daar een derde deel van.

Voor ons is dit woord onvervuld. Nog nimmer zijn al de Heidenen tegen Jeruzalem opgetrokken. In het jaar 70 trok alleen het Romeinsche volk op. toen werd geheel Jeruzalem's bevolking in gevangenschap geleid en niet een deel.

Zach. 14:3 « En de Heere zal uittrekken en Hij zal strijden tegen die Heidenen. En Zijn voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt en de Olijfberg zal in tweeën gespleten worden naar het oosten en naar het westen, zodat er een zeer grote vallei zal zijn en de helft des bergs zal wijken naar het noorden en de andere helft naar het zuiden ».

Kanttekenaar bij: « Zijn voeten zullen.....staan »: « Te weten ten tijde van Christus, die op den Olijfberg verkeerd heeft, aldaar Zijn lijden aangevangen en ten hemel is gevaren ». Bij: « Een zeer grote vallei »: « Dat is, zodat er een zeer groot dal tussen die twee helften van den berg zal wezen en dat men Jeruzalem bescheidenlijk zal kunnen zien liggen, hetwelk tevoren met dezen berg en andere als bedekt lag en verborgen was. Versta dit van het geestelijk Jeruzalem, namelijk de kerk Gods, waarvan de heidenen, vóór de komst van Christus, geen kennis hadden, maar dan zullen alle hindernissen, die den heidenen den toegang tot Christus en Zijn kerk konden verhinderen of afsnijden, weggenomen worden en zij zullen een open pas hebben tot denzelven ».

Men ziet welk een opvatting onze vaders van de zaak hadden en hoe het Woord door hen ontwricht werd. Maar staan zij die in onze dagen de termen vergeestelijken, niet vlak naast hen? Zach. 14:3 ziet op Christus' wederkomst. Hij zal weder op de Olijfberg, vanwaar Hij opvoer, wederkomen. Dan zal de berg gespleten worden. Ieder die Palestina bezoekt, kan zich overtuigen dat dit woord thans nog niet vervuld is, want de Olijfberg is nog ongespleten. De Heere heeft ook nog niet tegen de Heidenen gestreden als « ten dage des strijds », vs. 3, dus als in de oorlog. (en niet op geestelijke wijze). En dat het de wederkomst betreft, bewijst vs. 5c: « Dan zal de Heere mijn God komen en al de heiligen met U, o Heere ». Die heiligen zijn wel de engelen, Ps. 89:3,7, Dan. 4:13; 8:13; Mt. 24:30, 31; 25:31, Jud.:14, Deut. 32:2,3, 2 Thess.1:7.

Zach. 14:8,9: « Ook zal het te dien dage geschieden, dat er levende wateren uit Jeruzalem vlieten zullen, de helft van die naar de Oostzee (d.i. de Doode Zee) en de helft van die naar de achterste zee (d.i. de Middellandse zee); zij zullen des zomers en des winters zijn. En de Heere zal koning zijn over ganse aarde (over het ganse land) — — ».

Zach. 14:11 « En zij zullen daarin wonen en er zal geen verbanning meer zijn, want Jeruzalem zal zeker wonen ».

Zach. 14:16 « En het zal geschieden dat al de overigen van alle Heidenen die tegen Jeruzalem zullen gekomen zijn, die zullen van jaar tot jaar optrekken om aan te bidden den Koning, den Heere der heerscharen en om te vieren het feest der loofhutten ».

De Kanttekenaar zegt, zoals we reeds vroeger vermeldden: « De profeet beschrijft hier den inwendigen godsdienst der kerk van het Nieuwe Testament door den uiterlijken godsdienst die in het Oude Testament is gebruikelijk geweest ».

Als dit de beschrijving is van onze bedeling, die van de christelijke Kerk « van de ware uitverkorenen die tot de ware kennis Gods zullen gebracht worden door de verkondiging van het evangelie, als Jeruzalem de christelijke Gemeente is, waarhenen zij zich zullen begeven, als het loofhuttenfeest allerhande eer is die men God schuldig is te geven » (Kanttek, bij dit vers), dan houdt alle Schriftwoord op. Jammer, dat er dan bij staat « van jaar tot jaar ». Of is dit dan soms « van dag tot dag » of « van uur tot uur »?

Wij geloven dat God meent wat Hij zegt. Jeruzalem is voor ons Jeruzalem, het feest

der loofhutten is het feest der loofhutten waarvan in Lev. 23:43 en Deut. 16:13 gesproken wordt. Niets meer, niet minder, niets anders. Waarom zou Jeruzalem de « Christelijke gemeente » zijn. Welke Chr. gemeente dan? De Rooms-Katholieke, de Oud-Katholieke, de Luthersche, de Hervormde, de Gereformeerde, de Chr. Geref. de Oud-Geref., de Baptistische de Dabistische, de Adventistische, de Russellistische, enz. enz.? Of vormen zij alle te samen Jeruzalem en is dit de betekenis van de woorden van Zach. 2:4, dat Jeruzalem dorpsgewijze zal bewoond worden, zoals wel eens beweerd wordt? (Niet alzo de Kanttekenaar).

Men nemen deze en ook de volgende, vs. 18-21 letterlijk. Niet overdrachtelijk. Ook de bellen der paarden, de potten in het Huis des Heeren. Wat zijn « geestelijke » bellen, « geestelijke » paarden en « geestelijke » potten?

Eenmaal zullen de Volken letterlijk Israëls loofhuttenfeest vieren te Jeruzalem. Over wie dit niet doet, komt straf. Nogmaals, waarom is Gods Woord hier en in andere profetieën niet letterlijk waar? Omdat deze gedeelten toekomstig zijn? Geloof men dan alleen wat men ziet? Hier: historisch ziet? En niet al het woord Gods? Dan is men naar 's Heeren woord traag van hart en onverstandig. (Lk. 24).

g. MALEACHI.

Maleachi wijst niet rechtstreeks op Israëls herstel maar zijdelings genoegzaam.

Mal. 3:1a « Ziet Ik zend Mijn engel die voor Mijn aangezicht den weg bereiden zal ».

Deze engel is Johannes de Doper, zie Mt. 11:10.

Mal. 3:1b « En snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan denwelken gij lust hebt. Ziet Hij komt, zegt de Heere der heerscharen. »

De Kanttekenaar verstaat hieronder dit:

« Christus zal in het vlees verschijnen in den nieuw gebouwden tempel, waardoor ook afgebeeld is Zijn gemeente ».

Maar — Hij kwam tot het Zijne en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Hoe kon Hij dan in de nieuw gebouwde tempel die er niet was, verschijnen!

Wij geloven dat hier geen sprake is van 's Heeren eerste maar van Zijn tweede komst. In Zijn eerste komst is Christus de Heere niet snellijk tot Zijn tempel gekomen. Eerst op twaalfjarige leeftijd kwam Hij er in. Verder heeft Hij die tempel slechts weinige malen bezocht — bij de grote feesten en om er te leren. Maar toen werd Hij niet gezocht. Hij was de grote Onbekende die geen gedaante of heerlijkheid had om Hem te begeren (Jes. 53). In Maleachi is er sprake van een zoekend volk. Dit moet daarom bij Zijn tweede komst zijn, als de engel, Johannes, zal bereid hebben een toegerust volk. Want Johannes is nog nimmer heengegaan in de geest en de kracht van Elia, Dat zal hij doen bij zijn tweede zending. (We zien Lk. 1:15 en 16 Johannes' eerste zending, in vs. 17 zijn tweede, een toekomstige als hij opgestaan is uit de doden).

Dat het 's Heeren tweede komst is, bewijst Mal. 4:2: « Maar wie zal den dag Zijner toekomst verdragen en wie zal bestaan als Hij verschijnt. Want Hij zal zijn als het vuur van een goudsmid en als zeep des vollers ».

Het is dus een komst ten oordeel. « Ik zal tot u ten oordeel naderen ».

Mal. 4:1-6 spreekt nader over die toekomstige oordeelsdag. En vs. 5 leert ons:

« Ziet, Ik zend ulieden den profeet Elia eerdag die grote en vreselijke dag des Heeren komen zal ».

De profeet Elia trad voor Israël op en het andermaal weer doen. Elia komt dus terug. Zo vinden we in Maleachi zijdelings bewijs dat Israël er in de eindtijd nog is en — beloften heeft voor die tijd en later.

B. In het Nieuwe Testament

Israëls herstel en toekomst treedt in het N.T. minder naar voren dan in de herhaalde beloften in het O.T. Toch zijn er heel wat aanwijzingen voor. We kunnen die niet alle bespreken, maar wijzen op slechts enkele.

De troon van David.

Lk. 1:30-33. « En de engel zeide tot haar: Vrees niet Maria, want gij hebt genade bij God gevonden, En zie gij zult bevrucht worden en een zoon baren en zult zijn naam heten Jezus. Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden en God de Heere zal Hem den troon Zijns vaders Davids geven en Hij zal over het Huis Jakobs koning zijn in der eeuwigheid en Zijns koninkrijk zal geen einde zijn ».

Het betreft hier de belofte aan Maria aangaande de geboorte van Christus. Dat Hij Gods Zoon is in reële zin, gelooft de orthodoxe gelovige gaarne en is voor hem het hart der verlossing. En terecht. Maar het tweede deel van des Engels woord: « God de Heere zal Hem den troon Zijns vaders Davids geven », dat vat diezelfde gelovige, hoewel het in hetzelfde verband en tevens zonder enige stijlfiguur staat, anders op. Dan zegt hij met de Kanttekenaar: « Dat is, de koninklijke macht door welke hier verstaan wordt het geestelijke rijk van Christus waarvan Davids rijk een voorbeeld is ».

En van het Huis Jakobs: « Dit is, de gemeente Gods welke het geestelijke huis Jakobs en het Israël Gods is ».

Van het koning zijn: « Namelijk, een geestelijke koning ».

Dus: in eenzelfde tekst gelooft men het één letterlijk, het ander er vlak op volgend en eveneens zonder enige beeldspraak figuurlijk of « geestelijk ». Men neemt niet aan dat Christus werkelijk eenmaal op Davids troon zal zitten. Vanzelf is dit niet op de letterlijke zetel of stoel waarop David eenmaal zat, maar de troonmacht, het koning zijn, zoals David dat was en ook in dezelfde stad. Daar wil men niet aan, dat houdt immers Israël nationaal herstel in. En dit aanvaardt men niet omdat men meent dat Israël een tussenbedeling is en niet de Gemeente.

Voor ons is de troon Davids de koningsmacht over Israël. Het O.T. leert ons wat die troon is. We vinden dezelfde term in 1 Koningen 2:12 « En Salomo zat op den troons zijns vaders Davids ».

Vs. 24 «en mij heeft doen zitten op den troon mijns vaders Davids ».

Vs. 43 «en de troon Davids zal bevestigd zijn voor het aangezicht des Heeren tot in eeuwigheid ».

Salomo zat op de troon zijns vaders Davids. Dat is: Hij regeerde in diens plaats. Maar evenals David regeerde over Israël, de troon Israël (2 Kon. 2:4; 8:20, 25:9 :5; 10:9) bezette, zo deed ook Salomo dit. De troon Davids stond niet in Edom of Egypte, maar in hetzelfde land als waarover David koning was geweest. Dit aanvaardt men vanzelf gaarne. Maar als Gabriël nu zegt, dat God de Heere aan Christus de troon Davids geven zal, dan maakt men daar iets ander van. Met welk recht? Op de troon der Nederlanden zit thans Wilhelmina. Later erft Prinses Juliana die troon. Wordt zij dan koningin over b.v. Engeland of Canada. M.a.w. gaat zij dan regeren over een heel ander gebied? Of, om de vergelijking met wat men doet t.o.v. Lk. 1 nog sterker te maken, zouden we moeten vragen: Wordt Prinses Juliana dan koningin in het rijk der letteren of der schilderkunst? M.a.w. wordt de werkelijke koninklijke heerschappij over het Nederlandse volk nu een geestelijke macht op een geheel ander gebied? Dat doet men

nu t.o.v. Christus al men Hem, in plaats van de werkelijke troon van David over Israël, een geestelijke troon over de Kerk geeft.

Ook de term het Huis Jakobs wijst daarop. Ook dat wordt vergeestelijkt. Maar we blijven dezelfde norm aanleggen, die ons in het O.T. gegeven is. Zie Ex. 19:3 Jes. 2:5 8:27 10:29 14:1 29:22 46:3 48:1 58:1 Jer. 2:4 5:29 Ez. 20:5 Am. 3:13 9:8 Mich. 2:12 3:8 en geloven dat Gabriël zegt dat Christus werkelijk koning zal zijn over Israël, het letterlijke Israël, koning dus in staatsrechterlijke zin.

In Lk. 1:30-33 leert de Schrift ons dus Israëls toekomst en herstel. Christus is de Koning der Joden. — opschrift boven het kruis — en zal de heerschappij over dat volk aanvaarden.

Hierin ligt dus Israëls herstel vast. Want al is het nu geen volk, dan moet het er, krachtens dit woord, weer een worden, opdat Christus zijn koning kan zijn.

Andere gedeelten.

Mt. 19:28 — het zitten op twaalf tronen door de apostelen, bespraken we reeds. Het wijst mede op Israëls herstel.

Zo ook Mt. 24 en 25.

In Rom. 11 leert Paulus ons zeer duidelijk Israëls verlossing.

Rom. 11:25-27 « Want Ik wil niet broeders, dat u deze verborgenheid onbekend zij (opdat gij niet wijs zijt bij uzelve) dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is totdat de volheid der Heidenen zal ingegaan zijn. En alzo zal geheel Israël zalig (d.i. behouden) worden gelijk geschreven is: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is hun een verbond van Mij als Ik hun zonden zal wegnemen ».

Zelfs de Kanttekenaar erkent dat hier van Israël sprake is. Men zie slechts:

In vs. 25 bij het woord Israël: « Dat is het Israëlietische volk ».

In vs. 26 bij de woorden geheel Israël: « Dat is, niet enige weinige maar een zeer grote menigte en gelijk als de gansche Joodse gemeente ».

Bij het woord « Verlosser »: « Grieks: die uittrekt, namelijk iemand uit enige zwaarigheid. Hebr. Goël: Waardoor de Messias verstaan wordt die als een naaste bloedverwant der Joden, hen uit het verderf zal trekken en verlossen ».

Bij het woord « Jakob » : « Dit is van de Joden die nakomelingen van Jakob zijn ».

De Kanttekenaar vergeestelijkt hier dus niet. Alleen tekent hij niets aan bij het woord « Zion ». Als Zion hier vergeestelijkt moet worden, is het de Christelijke Kerk. Dan staat er dus, dat de Verlosser uit de Christelijke Kerk zal komen om Jakobs goddeloosheden af te wenden. Dan is dan een vreemd iets. Dus zullen we ook weer het woord Verlosser moeten vergeestelijken en er b.v. van moeten maken: de prediking des evangelies. Men denke zich de zaak in. Om de letterlijke Verlosser uit de Christelijke Kerk te doen komen en tot Jakob te doen gaan, daarvoor moet Hij eerst wedergekomen zijn in de Christelijke Kerk. Dat zou zijn de bekering van Israël ná de wederkomst. En dat kan volgens de theorie der traditie niet. Dus in die woorden van Paulus moet men het één letterlijk nemen en het ander vergeestelijken. Zelfs de Verlosser. Dat is de prediking des Woords.

Ieder die nadenkt voelt de onhoudbaarheid van zulk een uitlegging. Laten we het meer letterlijk nemen. Israël is Israël, Jakob zijn Jakobs nakomelingen. De Verlosser is de persoonlijke Verlosser. Maar dan is Zion ook het letterlijke Zion, n.l. Jeruzalem. Waar Christus nog niet wedergekomen is, is dit woord nog onvervuld, maar zal het

eenmaal vervuld worden aan Israël.

Jak. 1:1 :« Jakobus een dienstknecht Gods en des Heeren Jezus Christus, aan de twaalf stammen die in verstrooiing zijn ».

Jak. 5:7, 8 « Zoo zijt dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren.... want de toekomst des Heeren genaakt ».

Jakobus schrijft aan de twaalf stammen in de verstrooiing. Hij ziet Israël dus niet in zijn land, maar daar buiten. Hij zegt tevens dat de toekomst des Heeren genaakt. Nu is de Heere tot op heden niet wedergekomen. Maar toch blijft dit woord van kracht voor Israël. In de eindtijd zullen er dus weer de twaalf stammen wezen en zullen zij uitzien naar 's Heeren wederkomst. Wel niet allen, hoofd voor hoofd, massaal, maar dan toch alle totaal, naar het stammenaantal. Hieruit blijkt dus dat Israëls' toekomst in het Woord vast ligt.

Ook volgt dit uit de Openbaring.

Openbaring 7:14 « En ik hoorde het getal dergenen die verzegeld waren: honderd en vier en veertig duizend uit alle geslachten der kinderen Israëls ». Dan volgt in vs. 5-8 een opsomming der stammen.

De Kanttekenaar is hier in het onzekere. Hij zegt dat sommigen dit houden voor de uitverkorenen uit de Joden, anderen voor het Israël Gods uit Joden en Heidenen bijeengevoegd die gedurende de tijd van den Antichrist door de Heere zijn vergaderd.

Laat ons de eerste mening van de Kanttekenaar aanvaarden, want waarom zouden de geslachten der kinderen Israëls van Openbaring 7 andere zijn dan de twaalf geslachten waarover Paulus spreekt in Handelingen 26:7?

III. EENIGE BEZWAREN WEERLEGD.

I. Zijn bloed kome over ons.

Velen in de Christenheid geloven, dat het totaal met Israël is afgedaan, omdat zij voor Pilatus' rechterstoel geroepen hebben: « Zijn bloed kome over ons en onze kinderen ». Dat is gekomen, zeggen zij en het volk ligt nog onder dit oordeel. Zeker, de individueele Jood kan behouden worden, maar voor het volk is er geen hoop meer.

Zij, die deze gedachten hebben, vergeten vier dingen. Ten eerste roepen zij straf in over zichzelf en hun kinderen. Verder strekt zij zich niet uit. Het betreft twee geslachten: zij en hun kinderen. Over hun kindskinderen wordt niet gesproken. Men kan daarom niet zeggen, dat het oordeel dat zij zelf inriepen, zich verder moet uitstrekken. Wil men de straf vervuld zien tegen de doodslagers en hun kinderen, in de verwoesting van Jeruzalem, dan hebben we daartegen geen bezwaar. Maar een eenmaal vervuld oordeel heeft opgehouden verdere rechtskracht te bezitten. Indien de straf voltrokken is, heeft het vonnis uitgewerkt en kan het zich niet meer voortzetten.

Ten tweede: Christus heeft voor hen gebeden: « Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen ». Is dit een onverhoorde bede geweest? Of is ze wel verhoord? Heeft God hun vergeven of niet. Indien niet, dan is de bede onverhoord. Maar dit zou in tegenspraak zijn met Christus' eigen woord, dat de Vader Hem altijd hoorde. Indien ze wel verhoord is, dan is de vergeven. Maar hoe dan met het latere oordeel?

We geloven, dat de bedoeling van Christus' bede is, dat hiermee de mogelijkheid tot vergeving der zonde voor dit grote misdrijf geopend wordt. Israël beging hiermee niet de zonde tegen de Heilige Geest maar tegen de Zoon Die kon vergeven worden. Daarom zegt Petrus: « Wordt behouden van dit verkeerd geslacht », Handelingen 2:40. En: « Betert u dan en bekeert u opdat uw zonden mogen uitgewist worden », 3:19. Deze bede: de mogelijkheid tot zondevergeving na belijdenis er van, is verhoord. Daarom is het met Israël bij het kruis nog niet afgedaan. Ze krijgen nog veertig jaar de tijd en indien zij zich bekeerd hadden, zou het oordeel niet gekomen zijn. Het oordeel dat thans over Israël ligt, is dus niet omdat hun vaders bij Pilatus geroepen hebben: « Zijn bloed komen over ons en onze kinderen », maar omdat deze vaders zich verhard hebben tegen de werking van de Heilige Geest in Handelingen en — tegen de Heilige Geest hebben gezondigd. Daarom is de zaligheid de Heidenen gezonden. Zie Handelingen 28:26-28.

Het Israël van onze dagen ligt wel onder het oordeel maar het heeft Christus niet gekruisigd en God kan hun, wijl Hij rechtvaardig is, deze zonde niet toerekenen. Zij hebben niet geroepen: « Kruis hem, kruis hem ». Velen hunner weten nauwelijks iets van Hem. Israël heeft echter een onbesneden hart. Dat hart moet gebogen worden en aan de straf hunner ongerechtigheid een welgevallen hebben, Lev. 26:41. Eerst dan zal God gedenken aan Zijn verbond met Jakob, Isaäk en Abraham, vs. 42. Dus is er toch hoop voor Israël. Als volk. Want het verbond is met het volk in zijn totaliteit. Niet met de enkelingen uit dat volk. Israël ligt nationaal onder het oordeel maar heeft tevens een nationale hoop, want: « Hij zal niet altoos twisten noch eewiglijk den troon behouden ». Ps. 103:9.

Ten derde vergeten zij dat we nu in een tussenbedeling leven. Zij beschouwen Israël als een tussenbedeling. Toen het de Christus had voorgebracht, had het afgedaan. Dis is onjuist. Israël was er juist, opdat alle volken door hen zouden gezegend worden. Paulus wijst hierop in Rom. 15:8-12. « En ik zeg, dat Jezus Christus een dienaar geworden is

der besnijdenis vanwege de waarheid Gods, opdat Hij zou bevestigen de beloftenissen der vaderen en de Heidenen (d.i. Volken) God vanwege de barmhartigheid zouden verheerlijken, gelijk geschreven is: Daarom zal ik U belijden onder de heidenen en Uw naam lofzingen ».

En wederom zegt hij: « Wees vrolijk gij Heidenen met Zijn volk ».

En wederom: « Looft den Heere alle gij volken ».

En wederom zegt Jesaja: « Daar zal zijn de wortel van Jesse en die opstaat om over de Heidenen te gebieden; op Hem zullen de Heidenen hopen ».

Israël staat in het midden der wolken. Deze moeten blijde zijn met Gods Volk. Zij zijn Gods eerstgeboren volkenzoon, Ex. 4:22. Bewijst dat er nog meer volkenzonen geboren zullen worden. Maar dan heeft Israël nog toekomst en is het geen tussenbedeling om vervangen te worden door de Christelijke Kerk, maar deze is tussetijdperk tussen Israël onder de wet en Israël onder de genade.

Ten vierde. Wie meent dat de Jood omdat hij Christus aan het kruis heeft gebracht zo slecht is, vergeet dat de Heidenen daaraan mee schuld hebben. Zie Hand. 5:27. En tevens, dat de gehele wereld en daarmee ook elk onzer, voor God verdoemelijk is. Wij zijn niet beter dan Israël. Niet zij hebben Christus veroordeeld maar de mens in hen, de mens door hen, in diepste wezen elk een, elk onzer mede. Want de konsekwentie der zonde die in elk onzer woont, is — Christus' kruis. En nu zijn niet allen even ver op die weg voortgeschreden en ziet men meestal niet het eindpunt, maar God heeft dit in Israël en zijn leiders gedemonstreerd. Zij die op de weg der zonde gaan, en dat doen wij van nature allen, zijn schuldig aan Christus' veroordeling.

2. Het herstel der ceremoniën.

Een tweede, veel sterker wegend bezwaar is dit: Indien we de Schrift letterlijk nemen en Israël hersteld wordt, kome ook de O.T. offerdiensten terug. Dan moeten we Ez. 40-47 ook letterlijk nemen. Dan vinden we dat het oude priesterschap terug komt, Ez. 42:14, 44:9-31, Jes. 66:21, dat de ceremoniën hersteld worden, Ez. 43:18-27, 45:13-25, 46:1-17, Jes. 66:23, dan komen er weer spijs-, zond-, schuld-, brand- en dankoffers, Ez. 42:13, 43:18 27. En dat kan niet, zegt men, want dat is in tegenspraak met Heb. 10:18 « Waar nu vergeving dezelve is, daar is geen offerande meer voor de zonde ».

Echter, wie Ez. 40-47 vergeestelijken wil, moet heel wat verklaren. Hij moet er zich niet met enkele algemeenheden af maken, maar in onderdelen alles « geestelijk » uitleggen. Het geestelijke is toch zeker evenzo aan vaste wetten gebonden als het natuurlijk. Hij moet o.a. verklaren: hoe het mogelijk is, dat in de kamertjes, 40:7, die de Kanttekenaar voor de gelovigen houdt, priesters, d.i. gelovigen, kunnen ingaan, 42:13;

wat de voorhof betekent;

hoe het mogelijk is, dat in de geestelijke tempel nog eens Leviëten zullen dienen, 44:10-16, waar de geestelijke tempel immers geheel uit geestelijke priesters bestaat;

wat het verbannene en de spijsoffers in het geestelijk Israël zijn, dat de priesters zullen krijgen, 44:29-31;

waarom er onderscheid is tusse Leviëten en Priesters in het geestelijke Israël, waar allen priesters zijn, 45:4, 5;

waarom er stammen zijn, 45:8, terwijl de Gemeente het Lichaam van Christus is;

waarom er nog feestdagen te onderhouden zijn, 45:17, 20 terwijl Paulus zegt dat dit alles schaduw is, Col. 2:16, 17;

wie die Vorst is over Israël die **voor zichzelf** offert, 45:21. Als dat Christus is , dan

leert men hiermee, dat Hij niet de ware Hogepriester is die niet voor Zichzelf maar alleen Zichzelf behoeft te offeren;

wat het volk des lands is, 46:3, dat komt om te aanbidden;

wie die vissers zijn, 47:10, die vis zullen vangen. Zijn dat de leraars, zoals die Kanttek. wil, dan krijgen we dit: De leraars zullen staan buiten de leer van het evangelie (zie Kanttek. bij vs.1) en zullen de vissen, d.i. uitverkorenen (zie Kanttek.) ophalen uit de evangelie stroom!;

waarom de plaatsnamen, 47:15-23 nu een geestelijke betekenis hebben die ze anders nooit hebben; wat die geestelijke stamindeling is, 48:1-8 23-28.

We deden zo enkele grepen.

Wie logisch oordeelt, voelt dan, dat men door de vergeestelijking tot de ongerijmdste dingen komt. Wie de Schrift, waar mogelijk, letterlijk neemt, komt tot helderheid. Ez. 40-47 is voor ons geheel onvervuld. Het is de beschrijving van de toekomstige tempel die Davids grote Zoon, de Messias, zal bouwen, evenals Salomo de eerste tempel bouwde en de verdeling van het Land onder de stammen (Zie voor bredere uiteenzetting: « **Uit Israëls Profetie** »).

Maar, waarom vraagt men, moet de tempel en de offerdienst terugkomen. Gods Woord geeft hierop het antwoord.

Ez. 43:10 11 « Opdat Israël schaamrood worde ».

Jes. 56:7 « Mijn Huis zal een huis des gebeds worden allen volken ».

Ez. 37:28 « En de Heidenen (Volken) zullen weten dat Ik de Heere ben Die Israël heilig als Mijn Heiligdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid ».

Het is dus om drieërlei redenen: Om Israël, om de Volken, bovenal om 's Heeren wil.

Israël zal beschaamd worden.

Ez. 44:5-17 «mensenkind....zegt tot die weerspannigen, tot het Huis Israëls: Zo zegt de Heere: Het is te veel voor ulieden vanwege al uw gruwelen, o Huis Israëls, terwijl gij vreemden hebt ingebracht, onbesnedenen van hart en onbesnedenen van vleesch om in Mijn heiligdom te zijn om dat te ontheiligen (te weten) Mijn Huis als gij Mijn brood, het vet en het bloed offerdet en zij Mijn verbond verbraken... .. En gij hebt de wacht van Mijn heilige dingen niet waargenomen — — — »

Alzo zegt de Heere: « Geen vreemde, onbesneden van hart en onbesneden van vlees, zal in Mijn heiligdom ingaan van enigen vreemde die in het midden der kinderen Israëls is. Maar de Leviëten, die verre van Mij geweken zijn als Israël ging dolen, die van Mij zijn afgedwaald hun drekgoden achterna, zullen wel hun ongerechtigheid dragen, nochtans zullen zij in Mijn heiligdom bedienaars zijn in de ambten aan de poort des Huizes en zij zullen het Huis bedienen; zij zullen het brandoffen en het slachtoffer voor het volk slachten en zij zullen voor hun aangezicht staan om te dienen... .. Maar de Levitische priesters, de kinderen Zadoks... ..die zullen tot Mij naderen om Mij te dienen en zullen voor Mijn aangezicht staan om Mij het vet en het bloed te offeren, spreekt de Heere Heere ».

Voor de Volken.

Jes. 2:3 « En vele volken zullen henengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des Heeren, tot het Huis van den God Jakobs, opdat Hij os leere van Zijn wegen en datg wij wandelen in Zijn paden, — want van Sion zal de wet uitgaan en des Heeren woord uit Jeruzalem. »

De volken die door Israëls wereldevangelisatie tot de Heere zullen bekeerd worden, zullen het middelpunt hunner Godsverering vinden in Sions tempel. Zach. 14:16-18,

Jes. 2:1-5. Daaruit zal de stroom van Ez. 47:1-12 voorkomen, de rivier die stroomt naar de Middellandse- en de Doode Zee.

Tot eer des Heeren.

Alles dient tot verheerlijking van 's Heeren naam. De naam van Jeruzalem zal dan zijn: « De Heere is aldaar », Ez. 47:35. Het gaat in laatste instantie om Hem, om Zijn verheerlijking.

« Want Ik zal Mijn groten naam heiligen, die onder de Heidenen ontheiligd is, dien gij in het midden van hen ontheiligd hebt en de Heidenen zullen weten dat Ik de Heere ben, spreekt de Heere Heere, als Ik aan u voor hun ogen zal geheiligd zijn », Ez. 36:22. « En Mijn tabernakel zal bij hen zijn en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. En de Heidenen zullen weten, dat Ik de Heere ben, die Israël heilig als Mijn heiligdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid ».

Maar hoe nu met Hebr. 10:18.

« Waar nu vergeving is, daar is geen offerande meer voor de zonde? » Dit is eenvoudig. Er staat niet dat er, omdat Christus Zijn offer heeft gebracht, geen andere offers meer kunnen geofferd worden, die afschaduwing er van zijn, maar dat, indien er vergeving van zonden is, en niet alleen tijdelijke bedekking, zoals in het O.T., in de schaduwdienst, er geen ander offer n.l. van een ander dan van Christus nodig is. Het gaat er hier heel niet over dat de Levietische offers zijn afgeschaft. Alleen over het al of niet afdoende van Christus' offer. En waar er nu vergeving is het niet meer gedenken van zonden en ongerechtigheden, daarom is er geen ander offer meer voor de zonde nodig. « Want met een offerande heeft Hij in eeuwigheid (d.i. eens vooral) volmaakt degenen die geheiligd worden », Heb. 10:14 « Waar nu vergeving is, daar is niet nog een offer voor de zonde ». Aldus Heb. 10:18. Hiermee blijft de weg open voor de hervatting van de offers.

Bijzonder de Handelingen der apostelen kunnen ons hierin veel leren. Neem Paulus. Hij zegt in 1 Cor. 9:20 dat hij de Joden een Jood geworden is; degenen die onder de wet zijn is hij geworden als onder de wet zijnde en dit alles opdat hij hen winne zou. Wat zien we nu bij hem? Dat hij Timotheus besnijdt, Hand. 16:3, dat hij het toekomstige feest te Jeruzalem gaat houden, 18:21; dat hij, om te bewijzen dat het niet waar was dat hij afval van Mozes, dus van de wet daarbij ingesloten de offers — leerde, het Nazireërs offer wilde brengen, Hand. 21:21-24; dat Jakobus dit aanraadt en zegt, dat hij, Paulus, daarmee bewees dat hij ook zelf de wet onderhield, vs. 24; dat Paulus zegt een Farizeër te zijn, 23:6, dus zeker een onderhouder der wet; d.w.z. zonde tegen de wet was, 23:9; dat hij verklaart, dat naar Jeruzalem gekomen was, om offerande te doen, 24:17; dat in hem geen onrecht was gevonden dan alleen dat hij sprak over de opstanding der doden, 24:21; dat hij betuigt noch tegen de Joden, noch tegen de tempel, noch tegen de keizer iets gezondigd te hebben, 25:8.

Paulus onderhield dus zelf de wet en achtte dus de offers niet verkeerd. Nu kan men wel zeggen dat dit verkeerd was en dat men hem niet tot voorbeeld moet stellen. Maar dan is zijn woord: Weest mijn navolgers een zondige raad, en moeten we hem daarin verwerpen, hem, die persoonlijk onderwijs van de Heere Jezus gehad heeft! Wie dit aandurft, doe het. Maar daarmee bewijst hij niet dat de offers der wet niet meer gebracht mogen worden.

Indien de offers na Christus' dood zondig zijn, waarom dan ook niet voor Christus' dood. Men zal zeggen: de schaduwen houden op, nu het wezen gekomen is. Maar is daarom de schaduw zelf zonde geworden? De schaduw sprak van het wezen dat komen zou. Is het zonde de schaduw te laten spreken van het wezen dat gekomen is. De schaduw wordt toch geen zonde omdat ze terugwijst?

Paulus en zeker ook de andere apostelen hielden de wet ook na het kruis. Ze mogen dit dan gedaan hebben om de Joden te gewinnen, op zichzelf was de daad niet zondig, want dan zouden zij ze niet gedaan hebben, al hadden zij het hele volk kunnen winnen.

Eenmaal keren de offers terug. Gods Woord zegt het en het is wijzer dan God willen wezen dit niet te aanvaarden. Ze keren terug om de redenen die we gegeven hebben. Het is dan nog niet de eeuw, waarin alles tot volmaaktheid is gekomen. De volken moeten nog onderwezen worden en zullen in de ceremonieële dienst een eredienst vinden, die hen toespreekt en opvoert. Laat ons de Schrift gelovig aanvaarden en dan, liever door ons aan de letter te houden, dwalen — indien dit mogelijke ware — dan eindigen in de schijnbare theologische wijsheid van de oude Kerkvaders, die de eeuwen door als een zuurdeeg het Christendom doortrokken heeft, maar noch een logische godsdienst is noch ook een geestelijke. Want ze verstaat de dingen niet en alleen hij is geestlijk, die onderscheidt. (1 Cor. 2:15). En zo wensen wij te beproeven de dingen die verschillen en die overeenstemmen.

Ten besluite: Neem de Schrift waar mogelijk letterlijk. Te midden van allerlei beeldspraak zijn de namen en termen onveranderlijk. Israël wordt hersteld en heeft een grootse en schone toekomst.

« Hij gedenkt aan Zijn verbond tot in eeuwigheid, aan het woord dat Hij ingesteld heeft tot in duizend geslachten; het verbond dat Hij met Abraham heeft gemaakt, en Zijn eed aan Isaäk, welke Hij ook gesteld heeft aan Jakob, tot een inzetting, aan Israël tot een eeuwig verbond, zeggende: Ik zal u geven het land Kanaän ». Ps. 105:8-11.

IV. WAT HET PROFETISCH WOORD VERDER LEERT.

Waar zijn we thans, profetisch bezien? We willen dit werkje niet beëindigen zonder enige profetische lijnen aan te geven en te zien wat er volgens het profetisch woord zal plaats grijpen vanaf onze tijd tot 's Heeren wederkomst. Hoe lang dat duren zal, is ons onbekend. Maar de gang wordt ons in de Schrift gegeven.

We leven thans in de tijd tussen het vierde en vijfde rijk van Danieël 2. Mogelijk is het vijfde rijk reeds in zijn beginstadium geboren en aan de morgen van zijn opgang gekomen. Het is het gedeelde koninkrijk, gedeeld op velerlei wijze: aardrijkskundig, volkenkundig, nationaal, politiek, internationaal. Naarmate het zich meer ontplooit, komt Israëel als natie mede naar voren. Van Israëel zal been tot been trekken, het nationale lichaam zal meer en meer gevormd worden en worden tot een organisch geheel. Echter, zonder geest, zonder levendmaking van boven.

Er zullen weer Joden naar Palestina gaan om zich daar te vestigen. Echter het zal blijken dat het Joodse kapitaal en de Joodse handel daar zijn vleugels niet genoeg zal kunnen uitslaan. De handel zal zich meer naar het Oosten verplaatsen en Babel aan de Eufraat zal herbouwd worden. Gaandeweg zal dit zo'n macht verkrijgen dat het de koninkrijken economisch of financieel aan zich dienstbaar maakt. Dat is de grote Hoer (dus niet Rome of een ander stelsel).

Inmiddels zal de wereld veranderingen ondergaan. het vijfde wereldrijk van Daniël 2 zal door een grote beweging (« een zee ») overgaan in het grote dierencomplex van Daniël 7, waarin het vierde dier het geweldige gewapende monsterrijk zal worden. Dit complex omvat Babel, Medo-Perzië, Griekenland en West-Europa. Dit laatste zal het vierde die vormen Het zal al de andere rijken vertreden, ja de gehele wereld veroveren.

Dan begint de tijd van de mannen die zich van de politieke macht willen meester maken om als wereldheersers op te treden. Het zullen er zes zijn. De zevende is de mens der zonde, die gesteund zal worden door de valse profeet, de Antichrist. De laatste is zeker wel een Jood, de eerste waarschijnlijk ook.

In Israëel is een sterke tweelijn gekomen: een deel heeft zich tot de Heere bekeerd. Uit elke stam in Openbaring 7 genoemd, zijn er 12.000 verzegeld. Het andere deel wordt, doordat het valse profeten volgt, meer en meer goddeloos. Ondertussen beginnen de oordelen van de Openbaring, de zegelen, schalen en bazuinen, Het eerste Beest maakt zich meester van de wereldtroon en begint Israëls gelovigen te vervolgen. Bijzonder na zijn genezing van de dodelijke wonde en verrijzenis uit het graf. De valse Profeet maakt dat men hem Goddelijke eer gaat brengen. Israëls ware gelovigen worden sterk vervolgd en velen vallen. Een grote volksdeel wordt door deze vervolging gelouterd en is de schaar die niet uit de grote verdrukking komt.

Eindelijk, als God doorgaat met Zijn oordelen, verzamelt het Beest de volken tegen de Heere. Waar het Hem niet kan treffen, trekt hij op naar Jeruzalem om daartegen te strijden. Als de nood op het hoogst is, grijpt de Heere in, de hemel opent zich en de Ruiters op het witte paard met Zijn hemelse legerscharen daalt neder en strijdt tegen de vijanden. De vijanden worden gedood, doordat zij levend wegteren, Beest en Valse Profeet worden gegrepen en in de vuurpoel geworpen, terwijl Satan in de afgrond gesloten wordt. Dan is de heerschappij die des Heeren geworden en gaat Hij zitten op de troon Davids en te Jeruzalem regeren. Eerst dan wordt Israëel ten volle hersteld en alle Joden naar het land der vaderen gebracht. De Heere zal dan de woestijnen vruchtbaar maken en Israëel zal een land ontvangen van 60-64 maal de grote van ons land. Dan komt de wereld tot rust en begint Israëel de grote wereld-evangelisatie. En de Steen

wordt een grote berg die de gehele aarde zal vullen.

Is Israëls meer verwijderde toekomst schoon, de nabije is bang en vol leed. De lange lijdensweg is nog niet geëindigd, omdat Satans heerschappij nog bestaat. In onze dagen heeft hij ontzettend gewoed. Dit is thans weder geluwd en de satanische vulkaanuitbarsting van Jodenhaat is opgehouden. Maar ondergronds werkt hij door en bereidt iets nieuws voor. Nu zal hij door verleiding tot zijn doel zien te komen en komt de ure der verzoeking. Eerst aan het eind werpt hij weer het masker af. Alleen zij in Israël, die Gods Woord tot richtsnoer nemen en verkoren zijn, zullen de verzoeking doorstaan. Alle anderen vallen de Booze ten prooi.

Zolang Israël niet tot rust komt, komt de wereld het ook niet. en israël komt het eerst door Hem, die het zal doen wonen onder Zijn wijnstok en vijgeboom en die bovenal Zijn wetten in hun hart zal schrijven. Hij zal eenmaal al hun tranen van de ogen wissen en hun doden het leven geven.

En het zal zijn: « Der grootheid dezer heerschappij zal geen einde zijn op den troon van David en in Zijn koninkrijk ». Jes. 11.

